EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı Sayı: 226, Kasım 2001, 500.000 TL

Zor dönem zorlu görevler

Sınıf mücadeleleri açısından zor ve karmaşık bir tarihi döneme girmiş bulunuyoruz. Devrimcilerin önünde saldırıları göğüslemek, yeni çalışma ve mücadele koşullarına intibak etme ve en önemlisi, yeni dönemin önlerine koyduğu zorlu ve çok yönlü görevleri başarıyla üstlenmek sorumluluğu var. Gelişmeler kadar devrimcileri bekleyen görevler de tarihi önemdedir.

İçte gericilik, dışta saldırganlık ve savaş

Burjuva gericiliği dünya ölçüsünde gitgide daha çok dizginlerinden boşalıyor. Bu kendini her bir ülkenin kendi içinde, "terörizme" karşı mücadele adı altında temel demokratik hak ve özgürlüklerin adım adım budanması, yer yer tümden gaspı, polis devleti uygulamalarının yasalaştırılıp olağanlaştırılması; uluslararası ilişkilerde ise emperyalist nüfuz mücadeleleri, militarizm, saldırganlık ve savaşlar biçiminde gösteriyor.

Bu, yeni bir gelişme de değil; '90'lı yılların başından beri dünya politikası adım adım bu yönde gelişiyordu. Yine de 11 Eylül saldırısı sonrasında bunun yeni bir ivme kazandığını, emperyalist gericiliğin gitgide kudurganlık biçimini aldığını görüyoruz. 11 Eylül saldırıları burada yalnızca bir bahane oluşturmuş; halklara ve sistem karşıtı her türlü güç ve akıma savaş ilan etmenin, uluslararası ilişkilere ve toplumların siyasal yaşamına yeni biçimler vermenin bir fırsatı olarak kullanılmıştır.

Gerçekte ise sorunun temelinde, kapitalist dünya ekonomisinin aşılmak bir yana gitgide ağırlaşan uzun süreli bunalımı ('70'li yılların başından beri sürmekte olan bir bunalım bu) ve bunun giderek sistemi zorlayan sosyal-siyasal sonuçları var. İktisadi bunalımın ağır etki ve sonuçları, sosyal ve siyasal hayatın tüm alanlarında ve bir bütün olarak uluslararası ilişkilerde, gitgide ağırlaşan bir sistem bunalımı olarak kendini gösteriyor. Ve gelinen yerde emperyalistler, bu bunalımdan, iç siyasal yaşamda gericiliği ağırlaştırarak, uluslararası ilişkilerde ise saldırganlığa ve savaşa daha yoğun ve yaygın bir biçimde başvurarak çıkmaya çalışıyorlar.

Dünya hakimiyetini korumak uğruna savaş macerası

Bu tutum, buna dayalı politik yönelimler, özellikle ABD emperyalizmi açısından son derece açık biçimde izlenebilmektedir. Sürecin kendi emperyalist dünya hegemonyasını gitgide daha çok sarsan bir doğrultuda ilerlediğini gören; iç toplumsal sistemi çürüyüp kokuşan; ekonomisi durgunluğa giren; karşısında adım adım yeni emperyalist güç odaklarının yükselmesinden ciddi biçimde rahatsız olan; ve nihayet, kendisine karşı dünya ölçüsünde emekçiler ve ezilen halklar arasında hızla büyüyen karşıtlığı ve

nefreti gören, bundan ciddi biçimde kaygı duyan Amerikan emperyalizmi, inisiyatifi kaybetmeden, henüz güçlüyken ve birçok avantaja sahipken, duruma müdahale etmek, uluslararası ilişkileri kendi çıkar ve hesaplarına göre yeniden şekillendirmek yolunu tutmuş bulunuyor.

ABD emperyalizmi; içerde ekonominin yeni bir düzeyde militarizasyonu ve yeni bir silahlanma programı, dışarda ise saldırganlık ve savaşla, bunalımdan ve sıkıştığı açmazlardan çıkmaya, fiili ya da potansiyel tüm tehlikeleri bertaraf etmeye, önünü tıkayan engelleri aşmaya çalışmaktadır. ABD, işçi sınıfı ve halk hareketlerinin, sistem karşıtı devrimci akımların ve nihayet emperyalist rakiplerinin halihazırdaki zayıflığını, harekete geçmek, durumunu güçlendirmek ve yarının tehlikelerini bugünden ortadan kaldırmak için uygun bir zaman, akıllıca bir zamanlama saymaktadır.

11 Eylül bahane edilerek dünya halklarına ve sisteme karşı şu veya bu ölçüde muhalefet konumundaki tüm güçlere ilan edilen savaşın gerisinde işte bu var. Uzun süreli bir savaşın yalnızca bir ilk adımı olarak tanımlanan Afganistan savaşının gerisinde de bu var. Afganistan savaşı daha sürüyorken, gündeme Irak'ın alınmasının ve onu yeni ülkelerin izleyeceğini döne döne tekrarlanmasının gerisinde de yine bu var.

ABD emperyalizmi yeni bir emperyalist paylaşım mücadelesini kendi cephesinden başlatmış, dünyamızı yeni bir emperyalist savaşlar sürecine sokmuş bulunmaktadır. Ondan geri kalmamak kaygısındaki tüm öteki emperyalistler de onun açtığı yoldan yürümek telaşı ve seferberliği içerisindedirler. Halklar karşı açılan savaş ve bu savaşta kurulan karmaşık koalisyonlar, gerçekte aynı zamanda onların kendi aralarındaki nüfuz mücadelelerinin bir örtüsü, emperyalist paylaşım mücadelesinin günümüze özgü geçici bir biçimidir. Yarın bu mücadele çok daha açık biçimlere bürünebilecek, bugünkü emperyalist koalisyon bileşimlerinde beklenmedik değişiklikler ortaya çıkabilecektir. 20. yüzyılın emperyalistler arası ilişkiler ve mücadelelerr tarihi bu konuda yeterince aydınlatıcıdır.

ABD emperyalizmi inisiyatifi kaybetmek istemiyor

ABD, daha ortada 11 Eylül saldırıları yokken uluslararası ilişkileri zaten belirgin biçimde gerginleştirmeye başlamıştı. Silah ve petrol tekellerinin kuklası aptal Bush'un şaibeli bir seçim darbesiyle başkan yapılması bu açıdan bir dönemeç sayılıyor, uluslararası ilişkilerde yeni bir gerginlik ve saldırganlık politikasına geçişin işareti olarak algılanıyordu. Başta Irak olmak üzere çeşitli ülkelere uluorta yöneltilen tehditler; emperyalist rakiplerinin açık hoşnutsuzluğuna rağmen (ve eski anlaşmaların tek taraflı olarak geçersiz sayılması meydan okumasıyla) gündeme getirilen "Füze Kalkanı Projesi", bununla kışkırtılan yeni emperyalist silahlanma yarışı, bu gerginlik politikasının ilk işaretleriydi. Bu aynı zamanda ekonomisinin hızla durgunluğa girmesine ABD'nin görünürdeki tek çözümüydü de.

Bugün ortaya çıkan birçok kanıt, ABD'nin Afganistan'a karşı bir müdahaleyi 11 Eylül saldırısından önce planladığını ortaya koymaktadır. ABD'nin dünya hakimiyetini koruma ve güçlendirme stratejisinde Avrasya hakimiyetinin tuttuğu yer gözönüne alındığında bu şaşırtıcı da değildir. ABD emperyalizminin akıl hocaları Avrasya hakimiyetinin ABD'nin dünya hakimiyetini korumak ve sürdürmek bakımından taşıdığı belirleyici önemi yıllar öncesinden ortaya koymuşlardı. İç Asya ve Kafkasya'nın zengin petrol ve doğal gaz kaynaklarını denetim altına almanın ekonomik ve stratejik değeri, bu bölgeye apayrı bir önem kazandırıyordu. '90'lı yılları kaplayan çabalarında anlamlı bir başarı elde edememesi, dahası, bir emperyalist ve gerici devletler koalisyonu olan Şangay İşbirliği Örgütü'nün bu

bölgede adım adım şekillenmesi ve giderek güçlenen bir alternatif odağa dönüşmesi, ABD'yi bu en zayıf olduğu alandan en cüretli ve tehlikeli çıkışını yapmaya yöneltmiş görünmektedir.

ABD'nin yaptığı çıkışın ya da giriştiği maceranın arzuladığı sonuçları yaratıp yaratamayacağı ayrı bir sorundur. Bölgeyi kendi etkinlik ve egemenlik sahası olarak gören Rusya ve Çin gibi dişli rakiplerin, yabancı egemenliğine ve özellikle de ABD emperyalizmine karşı duyarlı halkların ve nihayet sayısız çelişki ve çıkarın karmaşık bir yumak oluşturduğu bir bölgede yapılan bu çıkışın ABD için sonuçlarını çok geçmeden göreceğiz. Yaygın kanı, ABD'nin burada bir batağa gömüleceği ve sonuçta kaybedeceği yönündedir.

Daha şimdiden birçok belirti de bu kanıyı doğruluyor. Bir bölgeye hakim olmak ve oraya kendi çıkar ve arzularına göre şekil vermek, modern savaş makinasıyla onu uzaktan tahrip etmek kadar kolay değildir. İç Asya'da işlerin Balkanlar'daki kadar kolay ve düşük maliyetli olmayacağı da hemen hemen kesindir. Balkanlar'da aralarındaki ayrılıklar ve düşmanlıklar körüklenerek, sonuçta halklar biribirine kırdırılarak şimdiki sonuçlara varılabildi. (Kaldı ki bunlar halen son derece iğreti ve geleceği henüz tümüyle belirsiz sonuçlardır). Asya'da ise halklar arasında boğazlaşma değil, emperyalizme ve saldırganlığa karşı günden güne gelişen bir tepki ve dayanışma var. Afganistan'ın savaş ağaları arasındaki geleneksel boğazlaşmalar bu gerçeği gölgeleyemez.

Emperyalist sistemin keskinleşen çelişkileri

Tüm bu gelişmelere ve sonuçlara, ABD'den öteye ve daha yakından baktığımızda, yaşanmakta olanın; emperyalist kapitalizmin geçen yüzyılın başından itibaren kendini gösteren başlıca çelişmelerinin bir kez daha ve yeni bir düzeyde ağırlaşmasından başka bir şey olmadığını görüyoruz.

Marksist-leninist tahlil geçen yüzyılın başında bu çelişmeleri; tek tek kapitalist ülkelerde emek-sermaye çelişmesi, dünya ölçüsünde emperyalizmle bağımlı ülkelerin ezilen halkları arasındaki çelişme ve nihayet emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişmeler olarak ortaya koymuştu. Emperyalizm ve proletarya devrimleri çağını belirleyen, kapitalizmi bir genel bunalım çağına sokan, böylece dünya proletarya devrimi sürecini hazırlayan ve olgunlaştıran, kapitalizmden sosyalizme geçişi tarihin gündemine sokan tam da bu çelişmelerdeki gelişme ve olgunlaşmaydı.

Bütün bir 20. yüzyıl tarihi, bu çelişmeler ve onların yolaçtığı çatışmalar temelinde yaşandı. Devrimci sınıf mücadeleleri, proletarya devrimleri, ezilen ulusların ve halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri, dünyayı iki kez toplu yıkıma götüren emperyalist savaşlar, tek tek ülkelerde siyasal gericilik, beyaz terör ve faşizm, 20. yüzyıla damgasını vuran tüm bu temel önemde toplumsal-siyasal olaylar, devrimler, karşı-devrimler ve savaşlar, emperyalizm aşamasındaki kapitalist dünya sisteminin sözü edilen başlıca çelişmelerinin ürünü oldular.

Bugün dünya sahnesine tek tek olay ve gelişmelerden öteye bir bütün olarak bakıldığında, bir kez daha bu aynı çelişmelerin sosyal-siyasal sonuçlarıyla yüzyüze olduğumuzu görüyoruz. Buna genel çizgileriyle daha yakından bakabiliriz.

Emek-sermaye çelişkisi keskinleşiyor

Emperyalist metropoller de dahil olmak üzere tek tek kapitalist ülkelerde işçi sınıfına ve emekçilere yöneltilmiş sistematik neo-liberal saldırılar, iktisadi ve sosyal hakların sistematik gaspı; ve tersinden, işçi sınıfı ve emekçilerin kazanımlarını korumak ve yeni haklar elde etmek için giriştikleri mücadeleler, tüm bu olgular, emek-sermaye çelişmesinin keskinleşmesinin günümüzdeki somut

yansımalarıdır. İşçi sınıfının tarihi kazanımlarını hedef alan neo-liberal saldırıların dünya ölçüsünde tam da '70'lerin başında girilen ve halen aşılamayan ekonomik bunalımın ardından gündeme getirilmiş olması elbette rastlantı değildir. Tüm bu politikalarla krizin faturası sistemin bağımlı ülkelerinin yanısıra emperyalist metropollerdeki işçi sınıfına ödettirilmeye çalışılmıştır.

Düne kadar, özellikle de '89 çöküşünün yarattığı özel atmosferi kullanarak, bu saldırılarda belirli bir başarı da sağlayan burjuvazi, bugün bu başarıyı sürdürebilmek için temel demokratik hak ve özgürlüklerin gaspına, siyasal gericiliği ağırlaştırmaya, polis devleti uygulamalarını sistemleştirmeye yöneliyor. Bu da gerçekte yeni bir gelişme değil. Fakat 11 Eylül sonrasında başta emperyalist metropoller olmak üzere bunun yeni bir ivme kazandığı da bir olgudur. Hemen her yerde burjuva hükümetler, "teröre karşı önlemler", "kanun ve nizamın korunması", "iç güvenlik" vb. bildik gerekçelerle, demokratik hak ve özgürlüklerin sistematik gaspına girişmiş bulunuyorlar.

Tüm bu önlemlerin iç sınıf mücadelesini dizginlemeye, yeni bir çıkışın sancılarını yaşayan işçi sınıfı hareketini daha güçsüzken önlemeye yönelik olduğu ise açıktır. Burjuvazi dünya ölçüsünde emek hareketine karşı son 20 yıldır başlattığı ve '90'lı yıllarda yeni bir düzeye çıkardığı ekonomik ve sosyal saldırılarını, artık gitgide daha belirgin biçimde, sistematik siyasal saldırılarla birleştiriyor.

Bunu, burjuvazinin kendine karşıt sınıfa, işçi sınıfına karşı gelecek perspektifine dayalı bir hazırlığı olarak görmek gerekir. Aynı şekilde, dünya sahnesine gitgide daha iddialı ve hırslı çıkan emperyalist devletler, silahlanmanın ve zorlu nüfuz mücadelelerinin gerektirdiği kaynakları emekçilerin boğazından daha çok keserek çoğaltmak yolunu tutuyorlar (son zamanlarda emperyalist metropollerde savaş vergileri birbirini izliyor). Buna karşı işçi sınıfı ve emekçilerden gelecek direnmeyi etkisizleştirmenin ve denetim altında tutmanın yolu ise, onlar için bir kez daha hak ve özgürlükleri sınırlamaktan, polis devleti uygulamalarını olağanlaştırmaktan geçmektedir. Teröre karşı mücadele yalanı bunun örtüsü olarak kullanıyor; bununla dışarda emperyalist saldırganlık, içerde siyasal gericilik maskeleniyor. Aynı şekilde yabancı düşmanlığı, şu sıralar ise özellikle Müslüman halklara karşı düşmanlık iç siyasal gericiliğin araçları olarak kullanılıyor. Burjuva demokrasisinin sahteliği ve ikiyüzlülüğü gelişmelerin etkisi altında gitgide açığa çıkıyor, dipteki gerici öz yüzeye vuruyor.

Emperyalistlerle ezilen halklar arasındaki uçurum derinleşiyor

Emperyalist dünya sisteminin egemenlik, bağımlılık ilişkilerine dayalı yapısı ve bunun sonuçları, emperyalistler ile dünyanın ezilen halkları arasındaki çelişkileri de yeni bir düzeyde olgunlaştırmakta ve keskinleştirmektedir.

Tarihi bir temele sahip emperyalist sömürü ve soygunu görülmemiş ölçüde ağırlaştıran İMF ve Dünya Bankası reçeteleri, son birkaç onyıldır bağımlı ülke halklarının sosyal yıkımını katmerleştiriyor. Bu reçeteler üzerinden bağımlı ülkelere dayatılan politikalar, dolaysız olarak, metropollerdeki bunalımın yükünü büyük ölçüde bağımlı ülke halklarına ödetme işlevi de görüyor. "Yeniden yapılandırma" ve "istikrar programları" adı altında bu ülke sanayileri ve tarımı yıkıma uğratılıyor, özelleştirme adı altında birikmiş zenginliklerine yok pahasına el konuluyor. Ödendikçe katlanan ağır borç yüküyle bu ülke emekçilerinin sistematik bir biçimde kanı emiliyor. Borç ödemelerine kaynak yaratmak ve bu ülkeleri ucuz işgücü cenneti haline getirmek için, bu ülkelerde zaten son derece sınırlı olan sosyal haklar bir bir tasfiye ediliyor.

Bağımlılık ilişkileri, özellikle de ağır

borç bağımlılığı; bu ülkelere çeşitli konularda emperyalist politikalar dayatmanın, ülke yönetimlerini parça parça devralmanın, günümüz Pakistan ve Türkiye örneklerinde olduğu gibi bu ülkeleri birer emperyalist savaş üssü olarak kullanmanın ve hatta bu ülkeleri kendi çıkarları için savaşa sürmenin bir olanağı olarak da kullanılıyor.

Bütün bu iktisadi-sosyal saldırıları kolaylaştırmak ve sistem için tehlike oluşturabilecek her türden muhalefeti ortadan kaldırabilmek için, bu ülkelerdeki diktatörlük rejimleri her yolla kuralsız bir biçimde destekleniyor. Emperyalistler, ülkelere ya da bölgelere hakim olmak için, ülkeler ve halklar arasındaki çatışmaları da açıktan ya da sinsice körüklemekte; sonra da, bu çatışmaları durdurmak adı altında işgalci güçler olarak bu bölgelere yerleşmekte, halklara dolaysız olarak hükmeden konumlar kazanmaktadırlar.

Özetle, dünyaya hakim emperyalist güçler, bağımlı ülke halklarının bugün çekmekte olduğu derin sosyal ve siyasal acıların dolaysız sorumlularıdırlar. Dünyamıza hakim açlığın, işsizliğin, yoksulluğun, çok yönlü sosyal perişanlığın, halklara derin acılar yaşatan beyaz terörün ve etnik boğazlaşmaların gerisinde dolaysız olarak dünyanın emperyalist efendileri var.

Bütün bunlar, emperyalistlerle, bir bütün olarak emperyalist sistem ile ezilen halklar arasındaki çelişmeyi şiddetlendiriyor. Dünyanın dört bir yanında halklar yaşadıkları sosyal ve siyasal acıların gerisinde emperyalist köleliğin yattığını görüyorlar. Bu onları, işbirlikçi egemen sınıflara karşı verdikleri mücadeleyi emperyalizme karşı mücadeleyle birleştirmeye gitgide daha çok yöneltiyor.

Nitekim dünyanın dört bir yanında İMF'ye ve Dünya Bankası'na, onların patronu ve emperyalist sistemin jandarması ABD emperyalizmine karşı duyulan yaygın tepki ve nefret, emperyalizmle ezilen halklar arasındaki çelişmenin bir yansımasından başka bir şey değildir. Afganistan'a yönelik barbarca savaşın bir dizi ülkede yolaçtığı büyük protesto dalgası, aynı şekilde bunun bir ifadesi ve yansımasıdır. Emperyalist metropollerde gerek emperyalist küreselleşmeye ve gerekse son aylarda emperyalist savaşa karşı gelişen kitle hareketi de bu çerçevede son derece anlamlıdır. Bu protestolar, bu ülke işçi ve emekçilerinin emperyalist burjuvazinin dünya ölçüsünde izlediği politikaların yıkıcı sonuçlarına ve bunun mazlum halkların yaşamı üzerindeki derin etkisine karşı duyarlılıklarının da bir yansımasıdır.

Özetle, dünyaya hakim emperyalist güçler, bağımlı ülke halklarının bugün çekmekte olduğu derin sosyal ve siyasal acıların dolaysız sorumlularıdırlar. Dünyamıza hakim açlığın, işsizliğin, yoksulluğun, çok yönlü sosyal perişanlığın, halklara derin acılar yaşatan beyaz terörün ve etnik boğazlaşmaların gerisinde dolaysız olarak dünyanın emperyalist efendileri var.

Emperyalistler arası çelişkiler keskinleşiyor

Ve nihayet emperyalistlerin kendi iç çelişmelerine geliyoruz. ABD emperyalizmi kendi liderliğini ve politikalarını dayatarak sistemin hegemonik gücü, jandarması konumunu sürdürmeye çalışsa da; emperyalist dünyada iç çelişmelerin günden güne derinleştiği, bunun kendini emperyalist bloklaşmalar halinde gösterdiği, '89 çöküşünün ardından belirgin bir biçimde açığa çıkan bir olgudur.

Tüm göstergeler ABD'nin emperyalistler arası çelişki ve çatışmalar konusunda son derece gerçekçi olduğuna işaret etmektedir. Bu, onun 20. yüzyıl tarihinden çıkardığı temel bir ders sayılmalıdır. Bu nedenledir ki o, emperyalist dünya liderliği için tehdit oluşturan gerçek ve potansiyel emperyalist

rakiplerini daha baştan etkisizleştirmeyi ve denetim altında tutmayı temel bir kaygı olarak gütmekte, dünya politikasında buna uygun düşen bir davranış çizgisi izlemektedir.

Rakipleri toparlanıp kendi karşısına etkin bir güç olarak dikilmeden yeni üstünlükler elde etmek ve mevcut üstünlüklerini onların denetim dışına çıkışlarını engellemek üzere kullanmak, ABD emperyalizminin yeni dünya hakimiyeti stratejisinin en ayırdedici özelliklerinden biridir. '90'ların başında Irak üzerinden gündeme getirilen Körfez savaşı bu stratejinin somut bir yansımasıydı. ABD, Ortadoğu'daki egemenliğini pekiştiren bu savaşta, tüm öteki emperyalistleri kendisini desteklemek ve dahası bir de savaşın faturasını ödemek zorunda bırakmıştı. ABD'nin arkasından benzer bir sürüklenmenin yeni bir örneğini şimdiki Afganistan savaşında da görüyoruz. Hiç değilse Avrupalı emperyalistler açısından. ABD'nin ardından Afganistan savaşına katılmak üzere yarışa giren Avrupalı emperyalistlerin bu tutumlarının gerisinde, nüfuz ve yağma mücadelesinden geri kalmamak, oluşacak sofrada söz ve pay sahibi olmak kaygısı vardır. Burada halklara karşı savaş ile emperyalistler arası nüfuz mücadeleleri içiçe geçmiştir. "Terörizme karşı ortak mücadele", bir kez daha, bu iki temel önemde olguyu gizlemenin geçici bir örtüsü olarak kullanılmaktadır.

Dünya yeni bir emperyalist paylaşım savaşı dönemine girmiştir. Birçok gözlemci, haklı ve yerinde bir tutumla, ABD'nin Afganistan'a karşı başlattığı emperyalist savaşı bu paylaşım mücadelesinin başlangıcı ve bir ilk adımı saymaktadır. Çatışma alanının Avrasya egemenliği çerçevesinde son derece kritik öneme sahip bir ülke üzerinden seçilmiş olması da bu açıdan rastlantı değildir. ABD emperyalizmi, rakiplerinin siyasal ve askeri açıdan henüz zayıf olduğu bir aşamada, kendisinin hayli zayıf kaldığı fakat kendi dünya jandarmalığı için son derece kritik önem taşıyan bir bölgeden başlamıştır sözkonusu paylaşım savaşına.

Uluslarası gelişmeler ve Türkiye

11 Eylül saldırılarının olduğu sırada Türkiye derin bir ekonomik krizin pençesinde kıvranıyordu. Resmi çevreler o günden bugüne saldırı sonrası gelişmelerin ekonomik ve mali krizi ağırlaştıran bir rol oynadığını söyleyegeldiler. Krizi izleyen dönemde ve şu yakın günlere kadar borsanın uzun süre dibe vurması ve dünya çapında değer kaybeden doların neredeyse bir tek Türkiye'de tırmanışını sürdürmesi, bu iddianın doğruluğuna kanıt sayılabilir.

Fakat buna rağmen Türk burjuvazisi "terörizme karşı savaş" adı altında estirilen gerici cereyanı büyük bir sevinçle karşıladı ve bunu kendisi için yeni bir imkan saydı. Düzen propagandasının koro halinde kullandığı söyleme göre, gelişmeler Türk burjuvazisinin teröre karşı uzun yıllardır vermekte olduğu mücadelenin haklılığını kanıtlamıştı. Öte yandan, emperyalist koalisyonun "uluslararası teröre karşı" açtığı savaş çerçevesinde Türkiye'nin "stratejik değeri"ni arttırmıştı. Bu iki tespitten iki de sonuç çıkıyordu. İçerde baskı ve terör rejimi güçlendirilerek sürdürülecek, dışarda ise Türkiye'nin "stratejik değeri" ABD emperyalizmine en uygun koşullarda pazarlanacaktı.

Emperyalist merkezler, özellikle de Amerikan resmi politikası, bağımlı ülkelerdeki baskı ve terör uygulamalarını eleştirmek bir yana, desteklemek ve dahası cesaretlendirmek gerektiğini açıkça ilan etmiş bulunduğu için, ilk pratik sonuç için koşullar uygun, yol açık demekti. Bundan böyle "insan hakları" adına dıştan gelen tümüyle demagojik ve etkisiz eleştirilerin anlamsız yükü de artık kalkmış oluyordu.

11 Eylül'ü izleyen gelişmelerin Türk burjuvazisi için asıl etkileri ise kendini dış politika alanında gösterdi. Ağır bir ekonomik kriz içinde debelenen, ağır bir borç yükü altında bunalan, bunların faturasını kendi emekçilerine sonu

gelmeyen sosyal yıkım saldırılarıyla ödettiren Türk burjuvazisi, bu alanda kendisini bir parça soluklandıracak desteği elde edebilmek için, o günden bugüne gerçek mahiyeti hep halktan gizlenen kirli pazarlıklar içerisinde oldu. Pazararlanan ise "Türkiye'nin stratejik konumu" ve "teröre karşı mücadelede deneyim sahibi" ordunun savaş gücüydü. Demek oluyor ki, Türkiye'nin ABD emperyalizminin Ortadoğu ve iç Asya'daki çıkar ve amaçlarına yeni bir düzeyde hizmet kapasitesiydi. Bunu, uygun bir fiyat karşılığı olarak Türkiye'nin ABD emperyalizminin savaş arabasına koşulması ve Türk ordusunun ABD çıkarları doğrultusunda bir bölgesel müdahale gücü olarak kullanılması olarak da formüle edebiliriz. Ülkeyi krizden çıkarmak adına satışa çıkarmadık şey bırakmayanların satış masasında şimdi artık bunlar var.

ABD'nin savaş arabasına bağlanarak aranan çıkış

Bu, gönüllü bir tercihten ya da maceracı bir hevesten öteye, iflas halindeki düzenin mevcut durumdan bir çıkış arayışı olarak da anlaşılabilir. Dahası, tam da bu iflas durumunun kendisi, Türk burjuvazisi adına ülkeyi yönetenleri ABD emperyalizmi karşısında herhangi bir manevra yapmak olanağından da yoksun bırakmış bulunmaktadır. Emperyalizme çok yönlü kölece bağımlılık, ağır ekonomik-mali kriz ve ödenmesi giderek zorlaşan ağır borç yükü, Türkiye'yi yönetenleri çoktandır ABD emperyalizmine uysal uşakları durumuna düşürmüş bulunmaktadır. Bunun ibret verici yeni örneklerini 11 Eylül saldırılarından beri izliyoruz. O günden bugüne İMF ve Dünya Bankası'yla tüm ilişkiler, en kaba ve onur kırıcı bir biçimde ABD emperyalizminin bölge halklarına karşı başlattığı savaşa Türkiye'nin katkılarına endekslenmiş durumda.

Bu doğrultuda sürdürülen gizli ve kirli pazarlıkların sonuçları bugün ortadadır. Türk burjuvazisi, bir tek asker göndermek dışında, başlangıçtan itibaren Afganistan'a karşı başlatılan emperyalist savaşa her türlü desteği verdi. Türkiye toprakları boydan boya emperyalist savaş için bir saldırı üssü olarak tahsis edildi. Bunlar bile yetmeyince, bu kez Afganistan'a asker göndermek kararı alındı. Bunun Afganistan'a karşı "resmen savaşa girmek" demek olduğunu ise sermaye medyası dile getirdi. Tüm bu davranış çizgisi Türk burjuvazisinin, onun sınıf egemenliğinin ifadesi ve sınıf çıkarlarının bekçisi Türk devletinin, bölge halklarına karşı emperyalizmin hizmetinde olduğunu bir kez daha tescil etti. Bir kez daha diyoruz; zira bu onun zaten çok iyi bilinen utanç verici tarihsel konum ve misyonuydu.

Bu konum ve misyonun bölge halkları için olduğu kadar Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri için de yıkıcı sonuçlarının asıl bundan sonra ortaya çıkacağını gösteren ciddi gelişmeler var gündemde. ABD emperyalizmi Türkiye üzerine, onu "uluslararası barış gücü" adı altında Afganistan'daki çıkarlarının bekçisi olarak kullanmaktan öteye hesaplar yapıyor. Asıl hesap ve hazırlık, Irak'a karşı gündeme getirilecek emperyalist savaş üzerinedir.

Bu konu Beyaz Saray ve Pentagon'un yarı resmi sözcüsü durumundaki Amerikan basın organlarında 11 Eylül'den beri sürekli işlenip duruluyordu. Son haftalarda bu konudaki niyet ve hesaplar kamuoyu önünde çok daha açık bir biçimde formüle edilmeye başlandı. ABD politikasına yön verenler açık açık Irak'a karşı başlatılacak bir savaşta Türkiye'nin bir saldırı üssü ve savaş kuvveti olarak kullanılması gerektiğini söylüyorlar. Türkiye'nin Kürt sorununa dayalı kaygılarla bu konuda gösterdiği isteksizliğin ise uygun bir fiyat ödenmesi ve bazı güvenceler sağlanması koşuluyla aşılabileceğini de sözlerine ekliyorlar.

Artık açıkça görülüyor ki, ABD emperyalizmi, Afganistan'a karşı yürüttüğü savaşta Pakistan'a oynattığı rolün bir benzerini Irak'a karşı başlatacağı

emperyalist savaşta Türkiye'ye oynatmak istiyor. Şu farkla ki, Pakistan Amerikan saldırısı için yalnızca bir üs görevi görmüş, fakat Pakistan ordusu Afganistan'a karşı yürütülen savaşa doğrudan katılmamıştı. Oysa ABD Irak'a karşı yürütülecek savaşta Türk ordusunun bizzat yer almasını da istiyor. Bu doğrultuda ekonomik ve mali baskıyla rüşveti içiçe kullanmanın yanısıra, Güney Kürdistan'ın ilhakından Mesul ve Kerkük petrollerinden paya kadar bir dizi özendirici satın alma aracına başvuruyor.

Gelişmeler bunda mesafe de alındığını göstermektedir. İMF'nin yeni dayatmalar eşliğinde 10 milyar dolarlık yeni borca ilişkin kararı ile Türkiye'yi yönetenlerin Irak konusunda ABD'nin istekleri lehine yumuşayan söylemi aynı günlere denk geldi, birbirini izledi. Amerikan dışişleri bakanının Türkiye ziyareti, muhtemeldir ki perde arkasındaki kirli pazarlıklara daha kesin ve somut bir biçim verecektir.

Afganistan'ın ardından Irak'a karşı başlatılacak emperyalist savaşa destek ve doğrudan katılım Türk burjuvazisinin ve devletinin bölge halklarına ve Türkiye halkına yeni bir ihaneti anlamına gelecektir. Bunun Türkiye'nin kendi komşularıyla ve bir bütün olarak Arap dünyasıyla ilişkilerde yaratacağı ağır siyasal sonuçlar bir yana. Afganistan'dan farklı olarak Irak'a karşı bir savaş, Türkiye'nin iç siyasal yaşamında da bugünkünden çok daha ağır sonuçlara yolaçacaktır. Burjuvazi savaş durumunu, her türlü hak arama mücadelesini yasaklamanın, mevcut tüm demokratik hak ve özgürlükleri boğmanın, devrimci hareketi ezmenin bir olanağı olarak kullanmak yoluna gidecektir. Ve böylece elde edilecek ortamda, krizden çıkış için halk kitlelerine daha ağır ekonomik ve sosyal faturalar ödetmek kolaylaşacaktır. Devletin zirvelerinde bunun da hesabı yapılıyor olmalıdır. Krizin derinliği ve İMF ile yeni üç yıllık anlaşma dönemi düşünülürse, işbirlikçi Türk burjuvazisinin bu tür bir ortama gerçekten ihtiyacı var. Başka nedenlerin yanısıra bizzat bu ihtiyacın kendisi de işbirlikçi iktidarı ABD emperyalizminin yedeğinde yeni savaş maceralarına sürükleyebilir, bu ciddi bir ihtimaldir.

Irak'a karşı açılacak bir emperyalist savaşın sonuçlarına ve bunun ortaya çıkardığı ağır görevlere bu toplam tablo üzerinden bakmak gerekir. Bölge halklarına karşı enternasyonalist devrimci görevlerin yanısıra, iç sınıf mücadelesi cephesinde de zorlu görevlerle yüzyüze kalacağımız anlamına gelir bu.

Burjuva siyaseti çöküntü halinde

Bunalım coğrafyasının merkezinde bulunan Türkiye kendi de ağır bir bunalımın pençesinde kıvranan bir ülke durumundadır. Ekonomideki çöküntü ülkeyi ve emekçileri günden güne ağırlaşan bir perişanlığın girdabına sürüklemiştir. İMF reçeteleri birbirini izlemekte, bu reçetelerle ülkeye ve halk kitlelerine ağır faturalar ödettirildiği halde, ekonomi düzelmek bir yana gitgide daha da kötüleşmektedir.

Yeni İMF reçetelerinin ilki gündeme getirildiğinden bu yana aradan iki tam yıl geçti. Bugün tüm göstergeler durumun iki yıl öncesiyle kıyaslanamayacak ölçüde kötüleştiğini somut olarak ortaya koymaktadır. Borç köleliğinin ağırlaşması, ülkenin fakirleşmesi, sinai ve ticari iflaslar, işsizliğin ve yoksulluğun katmerleşmesi, köylü ve küçük-burjuva ara katmanların kitlesel iflası, sosyal hakların gaspı, ülke kaynaklarının ve birikmiş zenginliklerin emperyalist ve yerli tefecilere peşkeş çekilmesi, ülke parasının pula dönmesi, bu göstergelerden yalnızca bazılarıdır.

Bir de işçileri ve emekçileri perişan eden yüksek enflasyon sorunu var. İMF reçeteleri iki yıl önce neredeyse yalnızca enflasyonu düşürmek iddiasıyla gündeme getirilmişti. Uygulanan programın temel hedef böyle tanımlanmış, emekçilerden bunun için fedekarlık istenmişti. Oysa bu hedef çoktan çökmüştür ve bugün artık bir yana bırakılmıştır. Şu an resmi enflasyon

yüzde 85 olarak açıklanıyor; gerçek enflasyonun yüzde yüzün üzerinde olduğunu ise herkes biliyor. Ücretlerin ve maaşların sürekli düşürüldüğü ve sosyal hakların sistematik bir biçimde gaspedildiği bir ortamla birlikte düşünüldüğünde, bu düzeyde bir enflasyonun ne türden bir sosyal yıkım demek olduğu kendiliğinden anlaşılır.

Bugün halk kitleleri ağır bir perişanlık içerisindedir. Ne krize ne de halk kitlelerinin bu perişanlığına, düzen siyaseti herhangi bir çıkış yolu sunamamaktadır. Bu burjuva siyasetinin çöküntüsü demektir. Halk kitlelerinin parlamentoya, politikacılara ve burjuva partilerine herhangi bir inancı kalmamıştır. Burjuva siyasetinden hızlı bir kopuş sürecindeki işçiler ve emekçiler yeni arayışlar içerisindedir. Son dönemlerde CHP'nin bizzat sermaye çevreleri ve basını tarafından yeniden parlatılmaya çalışılması, bu arayışları sahte sol bir alternatifle bloke etmek hesabının bir yansımasıdır. Fakat bu çabalar da umulan sonuçları veremeyecektir. CHP'nin öteki partilerden farklı ne bir çözümü, ne de mevcut derin kriz ve savaş ortamında halk kitleleri lehine onlardan farklı bir pratik tutumu sözkonusudur. Emekçi kitlelerin hoşnutsuzluğunu derinleştirmemek kaygısıyla sosyal demagojiye başvurmaktan bile özenle kaçınmaktadır. Yakın geçmişte Demirel ve Çiller koalisyonları döneminde bu partinin neler yaptığı ise kolay unutulacak türden değildir.

Bir de parlamenter avanaklıkla sözde ülkenin ve emekçilerin sorunlarına çözüm bulmak iddiasındaki reformist sol var. Resmi düzen siyasetinin çöküntüsünün yarattığı boşlukta ve devrimci alternatifin zayıflığı koşullarında, reformist sol kendi reçeteleriyle sahnede boy göstermektedir. ÖDP, EMEP ve SİP türünden iktidarsız ya da ciddiyetsiz örnekleri bir yana bırakalım. Şu sıralar öne çıkan iki örnek var karşımızda.

Bunlardan ilki Perinçekçi partidir. Bu partinin durumdan çıkış reçetesi, kendi ifadesiyle, "milli ekonomimizi" ve "milli devletimizi" kurtarma hedefine yöneliktir. Bu iflas halindeki kurulu düzeni islah etmek iddiası ve programı demektir. Yani kurtarılmak istenen gerçekte bataktaki düzenin kendisidir. Emekçilerin ve ülkenin gerçek kurtuluşu uğruna mücadele, kurulu düzenin temelini oluşturan kapitalist ekonomiyi ve çatısını oluşturan burjuva devleti yıkma devrimci programına dayanmayı gerektirir. Perinçekçi parti ise, "milli" yaftası taktığı bu temeli ve çatıyı islah edip kurtarmak peşindedir. Bu onun burjuva milliyetçi düzen partisi konumuna uygun düşen bir kaygı ve hedeftir.

Öteki örnek, teslimiyetçi Kürt cephesi, yani PKK-HADEP çizgisidir. Bazı ulusal hak kırıntıları ile resmi siyaset sahnesine resmen kabul ediliş karşılığında, Kürt halkının devrimci birikimini kurulu düzene peşkeş çekme çizgisidir bu. Bu çizginin çözüm reçetesi ise içeriksiz bir boş söz kalıbı haline gelmiş olan "demokratik cumhuriyet"tir. Dünya ölçüsünde ve Türkiye'de iflas halindeki kapitalist düzen, içerde baskı ve terör, dışarda saldırganlık ve savaşla açmazlarına çözüm ararken, onun karşısına sözde "demokratik cumhuriyet" gibi bir çözüm alternatifiyle çıkmak, bugünün gerçekleri karşısında papazca vaazlara sapmak ve gülünç duruma düşmekten başka bir şey değildir. PKK-HADEP çizgisine yön verenlerin bunun farkında olmadıkları söylenemez. Ama asıl amaç, Kürt halk kitlelerini hayallerle oyalamak ve bu arada Türk burjuvazini güven vermektir. Önerilen sözde çözüm reçetesinin biricik gerçek işlevi budur. Ama ulusal ve uluslararası gelişmelerin katı gerçekliği karşısında bu aldatmacanın çöküşü uzun sürmeyecektir..

Özetle, düzen siyasetinin mevcut durumdan bir siyasal çıkış alternatifi yoktur. Bundan dolayıdır ki, çözümü bir yandan baskı ve teröre başvurarak korku ve yılgınlığı hakim kılmakta; öte yandan ise propaganda ve iletişim aygıtlarını etkili bir biçimde kullanarak emekçi kitleleri ideolojik olarak sersemletmekte ve kültürel

açıdan dejenere etmekte bulmaktadır. Yazılı ve görsel medyadaki aşırı kokuşma ve bayağılaşma bu çerçevede bilinçli bir politik tutumun yansıması olarak da ele alınmalıdır. Bunlara sendika bürokrasinin işçi hareketini felç eden ve umutsuzluğa sürükleyen hain rolü ile burjuva gericiliği için her dönemin değişmez silahları olarak kalan dinsel gericiliği ve şoven milliyetçiliği eklemek gerekir. (Şu sıralar Kıbrıs ve Musul-Kerkük üzerinden yürütülen propaganda ve yaratılmaya çalışılan milliyetçi histeri, bu sonuncuya güncel örnekler olarak verilebilir.)

Görev, emekçi halk hareketinin öncü sürükleyici gücü ve birleştirici ekseni olma yeteneğine sahip biricik sınıfı, işçi sınıfını etkilemek, örgütlemek ve mücadeleye yönlendirebilmektir. Bunun için, sosyal yıkım saldırılarından emperyalist savaş macerasına kadar tüm güncel gelişmelerden en iyi biçimde yararlanabilmektir. Görev, işçi sınıfını ve onun en yakın müttefiki yarı-proleter emekçi katmanları etkilemeyi ve kazanmayı kolaylaştıracak araç ve yöntemleri devrimci bir yaratıcılıkla bulmak ve pratikte en etkin bir biçimde kullanabilmektir.

Çıkış yolu devrimdir; görev devrime hazırlanmaktır

Ekonomiyi batıran, ülkeyi borç köleliği içinde soluksuz bırakan, işçi sınıfı ve emekçileri sosyal yıkıma, açlığa, işsizliğe ve perişanlığa mahkum eden, köylülüğü yıkıma uğratan, ülkeyi bölge halklarına karşı emperyalizmin saldırı üssü haline getiren bir burjuva sınıf egemenliği gerçeği ile yüzyüzeyiz. İşbirlikçi Türk burjuvazisi içte sosyal yıkımı ağırlaştırarak, bunu başarabilmek içinse baskı ve terörü yoğunlaştırarak; dışta ise ABD'nin hizmetinde savaş maceralarına girişerek, durumdan bir çıkış yolu bulmak çabası içerisindedir. İçerde kendi halkına karşı savaş, dışarda komşu halklara karşı savaş, iflas etmiş düzenlerin tarihsel davranış çizgisidir. Bu yolla çıkış arayışlarının sonuç vermediği durumlar ise, çöküşü hızlandıran ve devrimci çıkış yolunu hazırlayan sonuçlara yolaçmışlardır. Bu tarihin temel önemde bir dersidir.

Dönemin omuzlarımıza yüklediği devrimci görevlere bu tarihsel perspektif içerisinde ve devrimci bir iyimserlikle yaklaşmalı, fakat güncel planda bunların son derece zorlu ve ağır görevler olduğunu da gözönünde bulundurmalıyız. Durumdan kısa vadeli çıkış için sihirli devrimci reçete yok elimizde. Durumdan biricik gerçek çıkış, partinin devrimci programında en net ve özlü bir biçimde ortaya konulmuştur.

Güncel görev, bu stratejik çıkış yoluna ulaşabilmek için güncel devrimci görevleri büyük bir cesaret ve inisiyatifle üstlenebilmektir. Görev, emekçi halk hareketinin öncü sürükleyici gücü ve birleştirici ekseni olma yeteneğine sahip biricik sınıfı, işçi sınıfını etkilemek, örgütlemek ve mücadeleye yönlendirebilmektir. Bunun için, sosyal yıkım saldırılarından emperyalist savaş macerasına kadar tüm güncel gelişmelerden en iyi biçimde yararlanabilmektir. Görev, işçi sınıfını ve onun en yakın müttefiki yarı-proleter emekçi katmanları etkilemeyi ve kazanmayı kolaylaştıracak araç ve yöntemleri devrimci bir yaratıcılıkla bulmak ve pratikte en etkin bir biçimde kullanabilmektir. Görev, işçi sınıfına ve emekçilere umut aşılayan ve güven veren bir politik duruş ve pratik çaba içerisinde olabilmektir.

Güncel görev, ülkeyi ve halkı yıkıma sürükleyen işbirlikçi burjuvazinin sınıf egemenliğine ve onun gerisindeki emperyalizme karşı, işçi sınıfının devrimci iktidarına hazırlanmaktır. Mevcut durumdan bunun dışında herhangi bir çıkış yolu yoktur.

EKİM

Şanlı Ölüm Orucu Direnişi 2. yılında...

Zafer direnen devrimci tutsakların olacak!

Direnerek, ağır bedeller ödenerek kazanılan siyasal başarı

20 Ekim 2000 tarihinde TKİP, DHKP ve TKP(ML) davalarından komünist ve devrimci tutsakların başlattığı Ölüm Orucu Direnişi birinci yılını geride bıraktı. Dünyada bir benzeri daha görülmeyen bu en uzun ve görkemli Ölüm Orucu Direnişi'nde şimdiye kadar 73 şehit verildi, onlarca direnişçi sakat kaldı. Stratejik saldırısını boşa çıkarmaya dönük bu destansı devrimci direnişi kırmak için binlerce işkenceci katille bir katliam gerçekleştirmesine ve olmadık yöntemleri denemesine rağmen, katliamcı devlet amacına ulaşamadı. Hücre koşullarında sürdürdüğü baskı, terör ve tecrit de devrimci tutsakların direnişini kıramadı. Çeşitli aşamalardan geçen direniş, karşılaşılan engellere ve ortaya çıkan güçlüklere rağmen gücünü dosta ve düşmana kabul ettirdi.

Dışarıda direnişi desteklemek için düzenlenen eylemlere bu bir yıl boyunca acımasızca saldırdı faşist devlet. Binlerce insan gözaltına alındı, polis devletinin vahşi saldırılarına maruz kaldı. Direnişi destekleyen demokratik kurumlar basıldı. Sermaye medyası direnişi çarpıtmaya ve karalamaya dönük kesintisiz bir kampanya yürütürken, bir süre sonra direnişle ilgili haber ve yorumlara sansür getirildi. Direnişçilerle beraber aileler üzerindeki baskılar, tehditler artırıldı. Direnişe bir noktaya kadar şu ya da bu ölçüde destek sunan reformist partiler, tırmandırılan devlet terörü ile karşılaştıkları daha ilk aşamada meydanları terkettiler. Devrimci tutsakları yalnız bırakmakla kalmayıp, her biri direniş karşısında sağa savruldular.

Sonuçta, devletin direnişi toplumdan tecrit etme girişimleri ve destek güçlerin zayıflaması da bir sonuç vermedi. Ağır bedeller ödenmesine, uzun bir süredir dış desteklerini yitirmesine ve hala da binbir baskıyla karşılaşmasına rağmen direnişin sürüyor olması, devrimci kararlılığın ve iradenin, kazanmaya olan inancın bir ifadesi ve açık bir göstergesidir. Ölümüne direnişin siyasal anlamı ve gücü de burada saklıdır. Devletin şiddet, baskı, katliam ve tecrit yoluyla teslim alma, örgütsüzleştirme, yani devrimci iradeyi ezme saldırısına karşı ortaya konulan direniş, boyun eğmemenin bir manifestosu olarak daha şimdiden mücadele tarihinde şanlı bir sayfa açmıştır. Şöyle ya da böyle sonuçlanacak olması, önemli olmakla birlikte, bu gerçeği değiştirmeyecektir.

Önemli olan stratejik bir saldırıyı göğüslemek üzere mücadele kararlılığı göstermek, devrimci iddianın pratikte hakkını vermektir. İlk ve kritik önemdeki bir fiili çatışmada siyasal cüreti elden bırakmamaktır. Direniş fazlasıyla bu niteliği ortaya koymuştur. Devletin katliamlara ve teröre dayalı tasfiye girişimine ölümüne bir kararlılıkla sürdürülen bir direnişle "hayır" denilmiştir. Bu anlamıyla teslimiyete ve tasfiyeciliğe dayalı hesaplar bozulmuştur. Böylece, sermaye devletinin hücre politikasıyla hayata geçirmek istediği stratejik saldırı, ortaya konulan görkemli bir direnişle başarısız kılınmaya ve eninde sonunda yenilmeye mahkum edilmiştir.

Devletin binbir yol ve yöntemle, vahşet örneği katliamlarla tırmandırdığı saldırılara karşı alınması gereken politik ve pratik militan tutum ortaya konduktan sonra,

gerisini getirme, onu somut kazanımlarla ve gerçek bir zaferle taçlandırma sorunu bu temel tutum üzerinden görece daha rahat bir imkan demektir. Kuşkusuz bu imkan hakkıyla değerlendirilebildiği ölçüde sonuca ulaşılacaktır. Uzun bir süredir devam eden direnişin en büyük sorunu da budur.

Yeniden dönmek üzere bir parantez açıp hemen belirtelim ki, alınan bu tutuma ve ödenen bedellere rağmen sonuca gidilemiyor, yaşanılan kilitlenme açılamıyorsa, bu bütünüyle direnişin sunduğu imkanların hakkıyla değerlendirilememesi, ona hakettiği siyasal, toplumsal desteğin örgütlenememesi, direnişin ve sorunun işçi ve emekçilere yeterince maledilememesi sorunudur. Birilerinin iddia ettiği gibi, asıl güçlük devletin kararlılığını ve gücünü aşacak güçten ve imkanlardan tümden yoksun olmak sorunu değil. Zira aynı güç ve aynı kararlılıkla bütün imkanlarını seferber eden katliamcı zalim devlet, devrimci tutsakları fiilen hücrelere kapatmasına ve estirdiği terörle toplumu susturmasına rağmen, hücreleri, tecrit koşullarını kabul ettirememiş, direnişi kırmayı başaramamıştır. Devletin gücünü abartan bu tür yaklaşımların vardığı ve varacağı yer, güya akıllıca davranıp eldeki kazanımları korumak adına devrimci misyondan ve iddiadan uzaklaşmak ve giderek bu temel değerleri kaybederek tümden savrulmaktır. Kapıya dayanmış saldırıların yenilgi ruh haliyle bezenmiş bu türden sözde akıllı politikalarla göğüslenebildiği görülmemiştir.

Devrimci öngörüye dayalı cüretli bir çıkış

20 Ekim çıkışı, politik planda sermaye devletinin zindanlara dönük tasfiye amaçlı saldırısına karşı alınması gereken devrimci tutumun bir örneği ve devrimci öngörünün bir doğrulanması olmuştur. Sonraki bütün gelişmeler bu çıkışın gerekliliğini ve anlamını daha da kuvvetlendirmiştir. Bunu görmek için, Ölüm Orucu Direnişi'ni 19 Aralık kanlı operasyonuna bir gerekçe olarak göstermeye çalışan devletin içine düştüğü açmaza, başvurmak zorunda kaldığı yalanlara ve sürecin somut gelişimine bakmak yeterlidir.

Sermayenin faşist devleti, kapsamlı bir fiili saldırının yaklaşmakta olduğunu ve önden karşılanması gerektiğini isabetle tespit eden ve bu amaçla direnişi başlatan komünist ve devrimci tutsakların bu refleksi karşısında bir süre bocalamış, bir dizi manevra yapmak ihtiyacı hissetmiş ve yaptığı hazırlıkların boşa gitmemesi için hiçbir inandırıcılığı olmadığını bile bile "hayata dönüş" adıyla öteden beri planladığı kanlı saldırısına bir katliamla başlamış, 28 devrimci tutsağı katletmiştir. Katliamdan birkaç gün öncesine kadar "mutabakat sağlanmadan F tipi cezaevlerini açmayacağız" yalanıyla zaman kazanmaya çalışan katil devlet, 19 Aralık katliamı sonrası yetkili ağızlardan bu kez "bir yıldır hazırlık yapıyorduk" açıklaması yaparak, uzun bir süredir ne tür bir kanlı hesap peşinde olduğunu göstermiştir. Arabuluculuk yapan heyetin, henüz zindanlarda katliamların sürdüğü bir aşamada devlet tarafından bu kanlı hesap için kullanıldıklarını açıklaması, onların taşıdığı kanlı maskeyi daha ilk günden düşürmüştür. Bunlar, 20 Ekim'de direnişi başlatan komünist ve devrimci tutsakların kaygılarında ne denli haklı, direnişi öne almakta ne kadar isabetli davrandıklarının da bir başka yönden doğrulanması demektir.

Hücre saldırısında asıl amacı devrimci tutsakların iradesini kırmak, siyasal teslimiyeti dayatmaktır

Faşist sermaye devleti hücre saldırısını fiili olarak hayata geçirmek üzere 19 Aralık benzeri bir kanlı operasyon için bir yıllık bir pratik hazırlıktan bahsediyor. Oysa hücre saldırısına dönük hazırlıklar çok daha öncesine, 1991'de çıkarılan Terörle Mücadele Yasası'nın 16. maddesine dayanıyor. O dönemde en güçlü ayağını yükselen Kürt ulusal kurtuluş hareketinin oluşturduğu devrimci mücadelenin önünü terör ve katliamlarla kesmeye çalışan sermaye devletinin başvurduğu çarelerden biri de 12

Eylül faşist yasalarını daha da ağırlaştırmak oldu. Siyasi suçlara yönelik cezalar artırılırken, diğer taraftan da bunun bir parçası olarak infaz yasaları ağırlaştırıldı. Hücrelerin hukuki dayanağı böylece hazırlanmış oldu.

Sonraki yıllarda bunu hayata geçirecek siyasal ve fiziki altyapı hazırlıklarına hız verildi. Bir taraftan katliamlarla, baskı ve işkencelerle devrimci tutsaklar sindirilmeye çalışılırken, diğer taraftan çeşitli girişimlerle hücre dayatması dönem dönem gündeme sokuldu. 1996 Mayısı'nda bu amaçla genelgeler çıkarıldı. Eskişehir tabutluğu fiilen hayata geçirilmeye çalışıldı. O gün bu saldırıya verilen tok ve birleşik yanıt, bu girişimi geçici olarak geri çekilmek zorunda bıraktı. O günlerde bu başarıda rol oynayan üç temel etkenden bahsedilebilir. Birincisi, sermaye iktidarının yaşadığı siyasal istikrarsızlık. İkincisi, merkezinde işçi ve emekçilerin bulunduğu toplumsal muhalefetin yaygınlığı ve Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi. Üçüncüsü, düzenin hücre saldırısı için henüz yeterli bir fiziki altyapı hazırlığının bulunmaması.

Bunlardan en köklü olanı kuşkusuz düzen cephesinden yaşanan siyasal istikrarsızlığın yarattığı güçlüklerdi. Sermaye iktidarı 12 Eylül faşist darbesine rağmen ekonomik-siyasal istikrarsızlığı aşamadı. Bu nedenle emperyalistlerin bütün zorlamalarına rağmen hazırlanan programların uygulanmasına hız verilemiyordu. Yalnızca hücre saldırısında değil, işçi ve emekçiler için yıkım demek olan iktisadi saldırılarda da (özelleştirmeler, emperyalist talanı kolaylaştıran yasaların çıkarılması vb.) siyasal istikrarsızlık ciddi bir engel oluşturuyordu.Tüm saldırıları hayata geçirmenin ilk koşulu buydu.

28 Şubat '97 darbesi ve devletin daha kapsamlı saldırılar için tahkimatı bu ihtiyacı ürünüdür. Buradan alınan mesafe ile sermaye iktidarı diğer meselelerin üstüne gitmek üzere bir dizi başlık altında sistematik bir saldırı başlattı. Gericilikle mücadele adı altında dinsel gerici güçler terbiye edilirken, toplumsal muhalefetin bir kesimi yedeklendi. Çeteleşen devlet gerçekliğinin üstü sözde temizlik operasyonlarıyla örtülmeye çalışıldı. A. Öcalan'ın yakalanması ile PKK, en tepeden başlayan bir tasfiyeciliğe sürüklenerek denetim altına alındı. Bu süre boyunca şovenizm hortlatılarak gerici faşist partilerin güçlenmesi sağlandı. Görüntüyü kurtaracak bir hükümet kurulabildi, vb.

Sermaye devletine hücre saldırısını hayata geçirmek üzere gündemine alma imkanı tanıyan siyasal konjonktür kısaca böyle. Ve bu konjonktürün en temel unsuru, Kürt ulusal hareketinin önderliğinden başlayarak tasfiyeci teslimiyetçi bir bataklığa sürüklenmesidir. Bir taraftan sessiz sedasız F tipi cezaevleri inşa edilirken, diğer taraftan içerde ve zindan dışında hedef daraltma fırsatını değerlendirmeye dönük bir dizi girişimde bulunuluyor, hücrelere fiili geçişin yolu düzlenmeye çalışılıyordu. Ulucanlar katliamını yerinde bir tespitle hücre saldırısına fiili geçişin bir miladı olarak tanımlıyoruz. Hiçbir manevraya gerek duymayan katillerin doğrudan "teslim olun" çağrısıyla katliama başlamaları bile çok şey anlatıyor. Koğuş talebi için eylemlerini sürdüren devrimci ve komünist tutsaklara, katliam öncesinde, "Sincan'ı sizin için hazırlıyoruz. Koğuş için eyleme ne gerek var" demeleri, bunun en dolaysız ifadesiydi. PKK'nin hücre saldırısına daha başlangıcında teslim olacağını ve gerçekleştirilecek katliamlara sessiz kalacağını Ulucanlar direnişinde tescil eden katil devlet, artık daha emin adımlarla saldırı hazırlıklarını tırmandırmaya başladı. Katliamın daha kanı kurumadan "üçlü protokol" ile daha kapsamlı bir operasyonun hukuki çerçevesi çizildi ve hücre uygulamasının altyapısı hazırlandı. Arkasından baskı ve yasaklar artırıldı, bir dizi provokasyon girişiminde bulunuldu. Burdur, Bergama ve Aydın cezaevlerinde yaşananlar bunlardan yalnızca en çok bilinenleri. Bizzat devlet eliyle çete artığı tetikçiler birbirlerine kırdırılarak, "devletin cezaevlerine hakim olamadığı" teması medya destekli haberlerle gündemin merkezine oturtuldu. Devrimci ve komünist tutsakların süreci kavrayıp erken bir dönemde başlattıkları tartışmalardan ve yaptıkları

hazırlıklardan da haberli olan devlet, bir taraftan da yalana ve manipülasyonlara dayalı haber ve bilgilerle kendi çözümünün, yani F tipi cezaevlerinin propagandasına başladı.

Komünist ve devrimci tutsakların saldırılara hazırlık süreci

Komünistler o dönemde yaptıkları bir değerlendirmede, Ulucanlar direnişinin, her iki kesim açısından da mevzi çatışmaları merkezi ve genel çatışmalara bağlayan ihtiyacı ve kanalı açığa çıkarıp iyice belirginleştirdiğini, devletin hücre politikasının daha sert ve daha kapsamlı bir çatışmayı koşulladığını tespit ediyorlardı. Bu tespiti yalnızca zindan cephesindeki somut gelişmelere değil, aynı zamanda yeni dönemdeki genel siyasal gelişmelerle ve burjuvazinin milyonlarca işçi ve emekçiye karşı uygulamak üzere hız vermek zorunda olduğu yıkım programıyla yakıcı bağı çerçevesindeki analizlerine dayandırıyorlardı. Sermaye iktidarının amacı, hücre saldırısında alacağı mesafe ve burada kazanacağı başarı ile, işçi ve emekçilere dönük yıkım programını daha da boyutlandırmaktı. Giderek büyüyen patlama dinamiklerinin kendi düzeni için yaratacağı tehlikenin önünü kesmek için devrimci dinamikleri etkisizleştirip güçten düşürmeyi, süreci böyle karşılamayı planlıyordu sermaye iktidarı. Bunun yolu da devrimci ve komünist güçlerin sahip olduğu siyasal ve örgütsel birikimi tahrip etmekti.

Komünistler bu nedenle, saldırıları ve süreci "içerisi-dışarısı" ayrımını aşacak, talep ve eylemlerde ortaklaşmayı güçlendirecek bir perspektifle karşılamayı hedefleyen önerilerde bulundular. Tek yanlı olarak "içeriye" ve "dışarıya" dönük hazırlıklara ve görevlere yapılan vurgular karşısında, stratejik bir mücadele hattının ve eylem anlayışının, buna uygun taleplerin önemine işaret ettiler. Saldırılar başladığında gösterilecek tepkinin yeterli olmayacağına, süreci önden karşılamak gerektiğine dikkat çektiler. Bu herşeyden önce gelmekte olan hücre saldırısına karşı pratik bir hazırlık içinde olmak, bu cephedeki sorumluluklara ve görevlere vakit geçirmeksizin sarılmak, bir direniş programı çıkarmak ve giderek bunu örmek demekti. Gelmekte olan saldırılara karşı pratik bir önemi olmayan, saldırıları karşılamaya hizmet etme gücünden yoksun önerilere ve sürecin karşılanmasını bütünüyle zindanların dışında yürütülecek mücadeleye havale eden ertelemeci eğilimlere karşı, tartışmalarla geçen uzun bir sürenin ardından artık yapılabilecek bir şeyin kalmadığı bir noktada, diğer iki devrimci yapı ile beraber saldırıları boşa çıkarmak için hareket geçmek durumunda kaldılar.

Bugünden bakıldığında, bu yönlü hazırlığın ürünü olan 20 Ekim çıkışı, 19 Aralık kanlı operasyonuna ve hücrelerde artırılan baskılara ve katı toplumsal yalıtılmışlığa rağmen, hücre karşıtı mücadeleyi bölüp zaafa uğratmak bir yana, güçlendirmiş ve direnişçi çizgiyi hakim kılmıştır. Yalpalayan kararsız güçleri bu direnişçi çizgi etrafında toparlamıştır. Kuşkusuz, direnişin büyüyüp güçlenmesi ve giderek sonuca ulaşması için bu kadarlık bir toparlanma yetmemiştir, yetmemektedir. 19 Aralık öncesine kadar direnişin toplumda kendiliğinden uyandırdığı sempati ve kazandırdığı/harekete geçirdiği desteği bir yana bırakırsak, sonrasında dışarıda ciddiye alınabilir kararlı ve ısrarlı bir çalışmanın konusu olamaması, direnişin en büyük zaafı olarak ortaya çıkmış ve bugün de devam etmektedir. Direnişin gücü ve kararlılığı devletin katliamlarını, hücre duvarlarını, zorla müdahale ve şartlı salıverme manevralarını aşmış, fakat başta işçi ve emekçi kitleler olmak üzere toplumun ezilen-sömürülen kesimlerine ulaşamamış, onlara yeterince mal edilememiştir. Direnişin bu zaafı aşması, bütünüyle dışardaki devrimci güçlerin çabasının ürünü olabilirdi ancak.

Direnişin dışarıda hakettiği desteği bulamamasının temel nedeni, ne devlet terörünün yarattığı tahribat, ne kitlelerin duyarsızlığı ne de tek başına güç sorunudur. Bu başından itibaren politik bir sorumlulukla davranıp davranamama, bu cüreti ve ısrarı gösterip göstereme sorunuydu. Yani bir önderlik sorunuydu ve hala da sorun bu

noktada kilitlenmiş bulunuyor.

Dışarıda yerine getirilemeyen görevler

Güçlü direnişe zayıf desteğin arkasında, herşeyden önce, politik bakış planındaki zaaflar belirleyici bir yer tutuyor. Bu, kendisini ölümlere endekslemiş bir hareket tarzı ve ruh hali biçiminde ve baştan beri en ileri kesimlerden başlayarak ortaya çıkan bir zaaf olarak duruyor. Ölümlerle duyarlılığın ve hareketliliğin kendiliğinden yükseleceği beklentisine dayalı bu bakış, giderek dışarıdaki ataletin ve pasifizmin de zemini oldu. Denilebilir ki, devlet teröründen daha tehlikeli ve daha etkili zaafların kaynağıdır bu.

İçeride temel eylem biçimi olarak Ölüm Orucu'nun belirlenmesi bir zorunluluk sonucudur. Ölüm Orucu, kapsamlı ve ağır saldırılar karşısında başvurulan son silahlardan biridir. İçerideki güçlerin başvurabileceği en merkezi ve en etkili eylem biçimi olarak yerinde ve zamanında başvurulur, dışarıda başka eylem ve güçlerle desteklenirse çoğunlukla başarılı da olur. Bir siyasal eylem olarak Ölüm Orucu, asıl etkisini ve gücünü, siyasal taleplerinde ve bu talepler için yürütülen eylem üzerinden toplumda harekete geçireceği kesimlerin eylemliliğinde, onların sunduğu destekte gösterir. Çoğunlukla içerideki kararlı bir direniş dışarıda anlamlı bir destekle tamamlandığında sermaye devleti sıkışır ve bir şekilde uzlaşma arayışına girer. Toplumsal hareketliliğin yükseldiği bir dönemde bu desteğin ortaya çıkması görece kolaydır (1996 Ölüm Orucu sürecinde olduğu gibi.) Toplumsal hareketliliğin zayıf, toplumsal muhalefetin geri ve istikrarsız bir düzeyde seyrettiği koşullar ise, öncü ve devrimci güçlere bu desteği örgütlemede daha büyük bir sorumluluk yüklemektedir. İşte, yaşadığımız bir yıllık direnişte en zayıf halka, bu sorumluluğun gereklerinin tam olarak yerine getirilememesidir. Ödenen ağır bedellere rağmen direniş uzadıkça, ileri ve sözde devrimci kesimlerin ruh halinin bir belirsizliğe ve giderek duyarsızlığa varması hiç de sürpriz olmamıştır.

Duyarsızlıktan ötürü hareketin geliştirilemediği, mücadelenin yükseltilemediği iddiası devrimcilerin arkasına sığınacağı bir mazeret olamaz. Emekçi kitleler duyarlı olmadıkları için harekete geçmiyor, siyasal mücadeleden uzak duruyor değiller. Harekete geçemedikleri için duyarlılıklarını ya gösteremiyorlar ya da bir süre sonra kaybediyorlar; harekete geçtikleri zaman ve harekete geçmek zorunda oldukları için, bir siyasal duyarlılık ve giderek siyasal bir bilinç ve sorumluluk kazanıyorlar. Bütün mesele, onları mücadeleye sevk edebilmek için öncü müdahaleyi ısrarla ve her koşulda süreklileştirebilmektir. Bütün mesele sorunları öncünün sorumlulukları üzerinden tanımlayıp, buna uygun davranabilmektir. Tıpkı en ağır koşullarda ölümüne direnen tutsakların yaptığı gibi.

Mevsimleri deviren direniş sorumluluklarımızı yerine getirmeye bir çağrıdır

Birinci yıl vesilesiyle dışarıda ortaya konan etkinlikler ve direniş karşısında gösterilen sorumsuzluklar çerçevesinde ortaya çıkan tablo son derece iç karartıcıdır. Patlama dinamiklerinin giderek büyüdüğü, düzenden beklentilerin giderek tükendiği, sermayenin faşist rejimine karşı güvenin giderek azaldığı ve bunların sonucu olarak emekçi kitlelerde mücadele isteğinin arttığı bir süreçte, bu görkemli direnişin verdiği özgüven ve prestijle devrimci sorumluluklara daha fazla sahip çıkılması, sınıf ve kitle çalışmasına daha fazla yüklenilmesi, bu güvenle kitlelere gidilmesi gerekirken, devrimci hareket adeta olan biteni izleyen bir konuma düşmüştür. Bırakalım yeni bir silkinişle kitlelere ve sınıfa yönelmeyi, en olumsuz koşullarda dahi sahip çıkılınası gereken bir direnişe hakkıyla sahip çıkılamamıştır. En basit görevler yerine getirilememiş, direniş adeta kendi kaderine terkedilmiştir. Yenilgi ruh haliyle direnişin peşinden sürüklenenlere bir sözümüz yok.

(Devamı s.25'de)

Sınıf çalışmasının güncel sorunları...

Öncü işçi platformları

Daha önce içinden geçmekte olduğumuz dönemde partinin sınıfa yönelik genel politik çalışması üzerinde durmuş ve bunu bu çalışmanın özel bir alanı olarak sendikal çalışmanın bazı sorunları ile birleştirmiştik. Burada ise sınıf çalışmasın daha özgül bir alanı ve aracı olarak öncü işçi platformları üzerinde duracağız. Bunu gelecek sayıda işçi kültür evleri üzerine bir değerlendirme ile sürdüreceğiz.

Öncü müdahalenin ürünü olarak öncü işçi platformları

Öncü işçi platformları ile ilgili olarak gözönünde bulundurulması gereken en temel nokta, başlangıç noktası itibarıyla bu örgütlenmelerin öncü bir müdahalenin ürünü olarak gündeme getirilmiş oldukları gerçeğidir. Bu özellikleriyle onlar, sınıf hareketinin kendi dinamik gelişimi içerisinde ortaya çıkan ya da çıkacak olan sınıf örgütlenmelerinden farklıdırlar. Bu temel önemde noktayı gözönünde bulundurmak, bu platformları hedeflenen konuma ve işleve kavuşturmanın sorunlarını kavramak bakımından özellikle önemlidir. Doğal olarak bu bir zaman ve süreç sorunu olacaktır. Fakat bu geçiş sürecini başarıyla ve bir an önce geride bırakmak da, buna ilişkin görev ve sorumlulukları öncü müdahale bilinciyle üstlenmek ölçüsünde olanaklıdır. Platformların öncü bir müdahalenin ürünü olarak gündeme getirildikleri gerçeği gözden kaçırılmadığı ölçüde, bu görevlerin üstlenilmesi ve gerçekleştirilmesi de kolaylaşacaktır.

Bu örgütlenmelerin öncü bir müdahalenin ürünü olarak gündeme getirilmiş olmaları gerçeği, elbette onların keyfi bir biçimde tasarlandıkları anlamına gelmez. Tersine, bu örgütlenmeler sınıf hareketinin son on küsur yıllık deneyimlerinden hareketle ve sınıf hareketinin bugünkü zayıflıkları ve açmazlarıyla ilgili bir değerlendirmenin ürünü olarak gündeme getirilmişlerdir. Yani tümüyle somut bir değerlendirmenin ürünü ve döneme uygun düşen politik-örgütsel bir araç olarak.

Bugün sınıf hareketi neredeyse tam bir örgütsüzlük içindedir. Sınıfın tek kitlesel örgütü sendikalardır ve sendikalar ise doğrudan ya da dolaylı biçimler içerisinde burjuvazinin denetimi altındadırlar. Sınıf kitlelerinin örgütlenme ve mücadele isteklerini karşılayan, sınıfın ileri öncü unsurlarının taşıdığı dinamizmin gelişip serpilmesine zemin oluşturan yapılar olmaktan tümüyle uzaktırlar. Dahası, bugünkü halleriyle tam tersi bir işlev görmektedirler. İşçilerin sınıf örgütlenmesine olan inancını ve güvenini kıran, mücadele isteğini boşa çıkaran, sınıfın ilerici öncü unsurlarını atalete ve çaresizliğe sürükleyen bir meşum rol oynamaktadırlar. Sermayenin ve devletin denetimindeki sendika bürokrasisi sendikaları yazık ki bugün bu konuma düşürmüştür. Bu ihanet yıllardır sınıf hareketini felç etmekte, sermayenin sonu gelmeyen saldırıları karşısında sınıf kitlelerini örgütsüz, savunmasız ve çaresiz bırakmaktadır.

Özellikle '89 bahar eylemlerinin ertesinde ve onun yarattığı maddi ve moral birikim üzerinden, tabandaki ilerici-devrimci işçiler sendika bürokrasisinin ördüğü bu barikatı aşmak ve inisiyatifi ele almak için çeşitli girişimlerde bulundular. Bu o dönem ortaya sonradan yaşama gücü bulamayan bazı alternatif örgütlenmeler çıkardı. Bir dizi fabrika ve işletmede işçi komiteleri ve iller düzeyinde ise devrimci işçi platformları (o zamanki ismiyle işçi kurultayları vb.) bu arayışın, tabandan gelen bu olumlu inisiyatifin ürünü oldular.

Bu örgütler ya da örgütlenme denemeleri sınıf hareketindeki gelişmenin kendi öz dinamik ürünleriydiler. Fakat bunlara başarılı bir öncü müdahalenin yapılamaması, müdahale adı altında geleneksel sol grupların kısırlaştırıcı ve paralize edici çabaları, ve daha da belirleyici bir etken olarak, kendilerini doğuran ve besleyen işçi hareketi dalgasının çok geçmeden kırılması, bu öncü işçi inisiyatiflerinin işlevsel ve kalıcı olmasını engelledi. Paralel dönemde sendika şubeleri platformunun oluşması ve merkezi sendika bürokrasisine karşı bir alternatif olma iddiası taşıması, özellikle sosyal-reformistlerin özel katkısıyla bu yanılsamanın yaygınlaşması, devrimci öncü işçilerden gelen bu tür taban inisiyatiflerin boğulmasında ayrıca rol oynadı.

Tüm başarısızlığına rağmen bu türden girişimlerin geride bıraktığı sonuç; sendika bürokrasisinin ördüğü barikatlara karşı belirli bir bölgenin farklı işletmelerinden öncü işçilerin bir alternatif örgütlenme platformunda bir araya gelebileceği/ getirilebileceği ve bunun sınıf hareketine müdahalede, sınıf kitlelerinin eğitilip örgütlenmesinde ve mücadeleye yöneltilmesinde bir imkan, pekala etkili bir araç olabileceği gerçeği oldu. Komünistler, geçmiş deneyimlerin geride bıraktığı bu sonuçtan hareketle, daha çok da 1 Mayıs'ı önceleyen bahar süreçlerinde ve 1 Mayıs'a etkili bir hazırlık ve katılım için, geçmiş yıllarda zaman zaman öncü işçi platformları örgütleme yoluna gittiler. Gerekli ısrar ve yoğunlaşma asgari ölçüde bile gösterilmediği halde, bu tür platformların farklı eğilimlerden ilerici, devrimci işçileri bir araya getirebildiği somut olarak görüldü ve bu da sonraya kalan olumlu bir deneyim oldu.

Bugünkü öncü işçi platformları, işte bütün bu deneyimlerin ışığında ve kuşkusuz bugünkü işçi hareketinin somut durumu üzerine bir değerlendirmeden de hareketle, gündeme getirilmiştir.

Bugün işçi hareketinin tek örgütsel biçimi halihazırda yalnızca sendikalardır ve daha önce de vurguladığımız gibi sendikalar, gerek sermayenin saldırıları gerekse sendika bürokrasisinin ihaneti sonucunda, neredeyse tümden felç edilmiş durumdadırlar. Geçmişte çeşitli kentlerde tabanın baskısı altında merkezi sendika bürokrasisine karşı nispi bir inisiyatif alanı olarak hareket edebilen şube platformları da bugün artık yoktur. Sınıfın sendikalaşma olanağı bulamayan ya da sendikalaşma çabaları engellenen geniş bir kesimi ise bugün tümden örgütsüzdür. Sınıfın bu yaygın ve ağır örgütsüzlük durumu gözler önündedir ve aşılması gereken en öncelikli sorunlardan biri olarak önümüzde durmaktadır.

Öte yandan, sınıfın herşeye rağmen mücadele ve örgütlenme bilinci taşıyan ileri, bu anlamda öncü unsurları ise, bir çıkış yolu bulamamanın getirdiği güvensizliği ve umutsuzluğu yaşamaktadırlar. Bu güvensizlik ve umutsuzluk bugünün aşılması gereken bir başka temel sorunudur. Zira bu ileri kesim birleştirilemediği, örgütlenip harekete geçirilemediği sürece, sınıf hareketine etkili ve sonuç alıcı bir müdahale olanaksız değilse de kolay başarılabilir bir iş olmayacaktır. Bu kesimin örgütsel ve eylemsel birliği, sınıf hareketine devrimci bir çıkış hazırlama çabalarında kritik önemde halkalardan biridir, sorunu böyle de formüle edebiliriz.

Öncü işçi platformları, kuşkusuz kendi konumu ve işlevinin sınırları içinde, işte bu ihtiyacı karşılamak hedefi gütmekte, bu iddiayı taşımaktadır. Onlar bu bakışaçısıyla öncü bir müdahalenin ürünü olarak gündeme getirilmişlerdir, getirilmektedirler.

Sınıfın ileri unsurlarının örgütsel birliği olarak öncü işçi platformları

Sınıfın öncü unsurları kavramı yanıltıcı olmamalıdır. Bugün çeşitli fabrika ve işletmelerde sınıf kitlesine göre daha ileri bilinç, mücadele ve örgütlenme isteği taşıyor olsalar bile, öncü olarak tanımlanan bu işçiler gerçekte henüz sınıfın devrimci öncü öğeleri olma konumunda değildirler. Bu konumun gerektirdiği bilinç, örgütlenme ve mücadele pratiğinin henüz çok çok uzağındadırlar. Böyle olsalardı zaten şu veya bu biçimde, sınıfın öncü partisi olmak

iddiasındaki devrimci yapılardan birinin saflarında, örgütlü kadro konumunda olurlardı. Oysa sınıfın ileri, öncü unsuları olarak tanımladığımız bu kesiminin ancak küçük bir bölümü böyle bir tutum ve tercihin içindedir. Geriye kalan asıl büyük öncü işçiler kitlesi ise henüz açık bir politik tercihten, dolayısıyla örgütsel konum ve ilişkiden yoksundur. Mevcut durumda sınıf hareketinin gelişme seyrine, direniş ya da kendiliğinden eylem anları hariç herhangi bir katkı sunamamaları, aynı zamanda bundan, bu geri konumlarından dolayıdır.

Öncü işçi platformları üzerinden bu kesimi kucaklamak ve örgütlemek, bugünkü ataleti kırarak taşıdıkları potansiyeli sınıf hareketine etkili bir müdahalenin olanağı haline getirmek ihtiyacı, aynı zamanda bu kendine özgü durumdan da doğmaktadır. Öncü işçi platformları, bu işçileri herhangi bir özel ideolojik-programatik tercih üzerinden değil, fakat yalnızca sermayeye karşı devrimci sınıf mücadelesi tercihi ve isteği üzerinden bir araya getirmeye uygun esnek örgütlenmelerdir.

Dahası var. Öncü işçi platformları, devrimci sınıf mücadelesi ortak paydası üzerinden ve halihazırda farklı grupsal tercihler içerisinde olan sosyalist işçilerin birleşebilecekleri bir zemin işlevi de göreceklerdir. Bu platformlar oluşumu, yapısı, iç işleyişi vb. açılardan buna tümüyle uygun örgütlenmelerdir.

Sınıfın örgütsüz ya da farklı örgüt bünyelerine dağılmış ileri öncü kesimlerinin bu tür bir ortak örgütsel zeminde birliği, sınıf kitlelerinin mücadele hattında birleştirilmesi çabalarına da büyük kolaylıklar sağlayacaktır. Böylece sınıf hareketi içerisinde devrimci bir alternatifin şekillenmesi ve güç kazanması da kolaylaşacaktır. Bilindiği gibi, sınıf hareketi içerisinde bugün bu türden bir devrimci kanalın kendini gösterememesinin gerisinde, aynı zamanda, bunun taşıyıcısı olabilecek öncü unsurların aşırı parçalanmışlığı ve birbirinden kopukluğu vardır.

Bu arabaşlık altında bütün bu söylenenlerden çıkan bir pratik sonuç ve temel önemde bir görev var. Öncü işçi platformları belli bir ideolojik-politik tercihi olan dar bir kesimin birleşme platformu olarak darlaşıp kısırlaşmak istemiyorlarsa eğer, farklı eğilimler ve tercihler içerisindeki öncü unsurlarla kendi zeminlerinde buluşmanın yol ve yöntemlerini mutlaka bulmak zorundadırlar. Bu kuşkusuz ne kolay olacaktır, ne de önümüzdeki kısa bir zaman dilimine sığabilecektir. Fakat hedef budur, amaçlanan bu olmalıdır; dolayısıyla, bu hedefe ve amaca ulaşmak için gerekli özen ve çaba azami ölçüde gösterilmelidir.

Bunda başarılı olmak, aynı zamanda, mevcut işçi platformlarının örgütsel bakımdan buna uygun bir yapı ve işleyiş içinde olmasıyla olanaklıdır. Komünistler, bu platformları kurmak, oturtmak ve işçi tabanına maletmek için başlangıç döneminin gerektirdiği öncü müdahaleyi en iyi bir biçimde gerçekleştirmeli, fakat bunun getirebileceği dar ve sekter eğilimlerden de özenle kaçınmalıdırlar. Başlangıç döneminin gerektirdiği tokluk, kararlılık ve inisiyatifi kendi cephemizden tam olarak göstereceğiz. Fakat bunun ileride karşımıza çıkarabileceği dar yaklaşımlardan da peşin bir bilinç açıklığı sayesinde özenle kaçınacağız. Bu yapılarda göstereceğimiz yoğun çabalarla asıl amaçlananın, onları farklı eğilimlerden ilerici

Sınıfın örgütsüz ya da farklı örgüt bünyelerine dağılmış ileri öncü kesimlerinin bu tür bir ortak örgütsel zeminde birliği, sınıf kitlelerinin mücadele hattında birleştirilmesi çabalarına da büyük kolaylıklar sağlayacaktır. Böylece sınıf hareketi içerisinde devrimci bir alternatifin şekillenmesi ve güç kazanması da kolaylaşacaktır. Bilindiği gibi, sınıf hareketi içerisinde bugün bu türden bir devrimci kanalın kendini gösterememesinin gerisinde, aynı zamanda, bunun taşıyıcısı olabilecek öncü unsurların aşırı parçalanmışlığı ve birbirinden kopukluğu vardır.

devrimci işçilerin birleşme ve örgütlenme merkezi haline getirmek olduğunu asla unutmayacağız.

Politik faaliyetin ve mücadelenin araçları olarak öncü işçi platformları

Öncü işçi platformları politik nitelikte örgütlenmelerdir. Bileşimi ve bilinci açısından olduğu kadar işlevi ve amaçları yönünden de bu böyledir. İleri devrimci işçilerin devrimci sınıf mücadelesi çizgisinde örgütlü birliği önemli bir olay olmakla birlikte, bu olgu, öncü işçi platformlarının asıl amacını ve işlevini kendi başına vermez. Asıl amaç sınıf hareketine etkili bir müdahaledir, sınıf kitlelerinin arayışına devrimci bir çıkış yolu hazırlayabilmektir. Sınıf öncülerinin örgütlü birliği buna hizmet ettiği, edebildiği ölçüde ve ettiği sürece bir anlam taşır.

Bundan da öncü işçi platformlarının etkili bir politik faaliyetin ve mücadelenin araçları olduğu temel sonucu çıkar. Bu böyle olduğuna göre, öncü işçi platformları, sistematik bir politik propaganda ve ajitasyon faaliyeti yürütebildikleri ve işçi tabanına dayanarak mücadeleyi örgütleyebildikleri ölçüde, kendi işlevlerini gerçekten yerini getirmiş olurlar. Bu politik faaliyetin ve mücadelenin genel ve dönemsel kapsamını burada somutlamaya kalkmak gereksizdir. Devrimci sınıf partisinin topluma ve sınıf hareketine müdahalede genel ve dönemsel olarak ortaya koyduğu perspektifler ve politikalar, bu konuda yol gösterici bir hareket çerçevesi olarak alınabilir.

Politik işçi örgütlenmeleri olarak platformlar elbette ki sınıf hareketi ve gündemi üzerine özel bir tarzda eğileceklerdir. Bu konuda, sınıf kitlelerine genel plandaki seslenişten belirli bir fabrikadaki özel bir soruna, sınıfın ülke çapında gündeme gelen genel bir eyleminden mevzi bir direnişe kadar, sınıfın tüm yaşam ve eylem alanıyla yakınen ilgili olacaklardır. Bu kadarı yeterince açık olmalıdır. Fakat öncü işçi platformları, bulundukları yerelliklerde, işçi sınıfı dışındaki emekçi katmanlara da gerekli ilgiyi göstermek ve desteği vermek durumundadırlar. Politik sınıf örgütlenmeleri olarak bu onların kaçınamayacakları bir temel sorumluluktur. İşçi sınıfının devrimci bilincini ve tutumunu geliştirmek demek, öncü bir sınıf olarak onun dikkatini kendinden öteye toplum sorunlarına ve kendinden öteye emekçi katmanlara çekmeyi başarabilmek demektir aynı zamanda.

O halde, sınıf bilinçli işçilerin birleşme ve örgütlenme merkezleri olarak öncü işçi platformları da, bu bilinci ve tutumu kendi faaliyetleri ve mücadeleleri üzerinden gösterebilmelidirler. Bu kuşkusuz farklı kesimler ve binbir sorun içinde boğulup kaybolmak anlamına gelmez. Fakat yalnızca, bulundukları yerelliklerde ya da toplum genelindeki temel önemde gelişmelere ve sorunlara kayıtsız kalamayacakları anlamına gelir. Kayıtsız kalmak bir yana, tersine, tam da bunun kendisini, işçilerin bilincini ve eylemini geliştirmek üzere kullanma yoluna gidecekleri anlamına gelir.

Bulundukları alanda kesintisiz ve sistematik bir siyasal faaliyeti örgütlemeyi başarmak, öncü işçi platformlarının, öncelikle öncü işçilerin ve giderek de işçi kitlelerinin gündemine girebilmelerinin olmazsa olmaz koşuludur. Sistemsiz, kesikli, sınırlı faaliyetler bu platformları daha baştan bir çıkınazla ve güvensizlik duvarıyla yüzyüze bırakır. Unutmayalım ki, bugünkü tüm geriliğine ve edilgenliğine rağmen işçi sınıfı tabanı ciddiyeti, buna dayalı bir çalışmayı önemser ve zamanla güven duyar, bağlanır. Ciddiyetsiz ve iğreti kalan girişimler ise mevcut güvensizliklere yalnızca yeni boyutlar ekler ve geleceğin devrimci çalışmasını hepten zora sokar.

Bu konuda yakın geçmişteki olumsuz pratiklerin bugün önümüze nasıl bir engel olarak çıktığını göz önünde bulundurursak, anlatılmak isteneni çok daha kolay anlarız. Kötü, geleceğe olumsuz etkiler bırakacak bir deneme yapmaktansa hiç denememek yeğdir. Ama biz bu türden bir olumsuz ikileme hiç de mahkum değiliz. Sınıf hareketine müdahalenin bu dönem için son derece anlamlı ve işlevsel olabilecek bu araçlarını büyük bir güven ve kararlılıkla, yanısıra

büyük bir ciddiyet ve yoğun bir pratik çabayla öncü işçilerin ve giderek sınıf kitlelerinin gündemine pekala sokabiliriz ve kesin olarak sokmak durumundayız.

Öncü işçi platformlarının sürekli ve sistematik bir politik faaliyet yürütme zorunluluğu üzerine son bir vurgulama daha yapalım. Öncü işçi platformları işçi tabanını devrimci bir çizgide kucaklama amacıyla öncü işçileri birleştirmek ve örgütlü bir biçimde seferber etmek amacı taşıyan politik sınıf örgütlenmeleridir dedik. Fakat örgütün yalnızca bir araç olduğunu, aslolanın ve belirleyici olanın politik çizgi ve buna dayalı politik faaliyet olduğunu bir kez daha vurgulamak zorundayız. Politik bir perspektife ve çalışma tarzına oturmamışsa eğer, kendi başına bir örgütsel biçim herhangi bir araç işlevi görmez. Bir süre sonra kısırlaşır, amacından ve işlevinden kopmuş bir yapı olarak yozlaşır, yok olup gider.

Örgütlenmeyi tabana yaymak

Politik çizgi ve amacın belirleyici önemi gözden kaçırılmadığı sürece ve kaçırılmamak koşuluyla, örgütlenmenin kendisi olağanüstü bir önem taşır. Bu çerçevede öncü işçi platformlarının örgütsel inşası başlıbaşına bir sorundur ve çözümünü büyük ölçüde inisiyatifli ve yaratıcı pratik çabanın seyrinde bulacaktır.

Bu örgütlenmenin başlangıç adımları halihazırda belli yerelliklerde atılmıştır ve bu sınırlar içerisinde fazla bir güçlük yoktur. Asıl güçlük, örgütlenmeyi tabana yaymak planında ortaya çıkmaktadır. Bu da bir kez daha politik çalışma ve mücadeleyi tabana yaymak görevinden ayrı düşünülemez ve başarılamaz.

Bu örgütlenmeler, bilebildiğimiz kadarıyla halihazırda yerel planda yürütme organlarına dayanmaktadırlar. Örgütsel planda yapacakları ilk işlerden biri, sözkonusu yerel alandaki duyarlı öncü işçilerle mümkün olduğu kadar geniş katılımlı düzenli işçi toplantıları (bunlara örneğin işçi danışma meclisleri de denebilir) örgütlemektir. Bu periyodik toplantılarda, toplumun genel gündemleri kadar sınıf hareketinin ve örgütlenmesinin özel sorunlarını ele almak, tartışmak ve tartışmalar sonucunda belli sonuçlara ve ortak kararlara ulaşmak mümkündür, bu somut olarak hedeflenmelidir.

Bundaki başarı işçi platformlarının fabrika tabanına taşınmasını ve oturtulmasını da kolaylaştırır. Söylemeye gerek yok, öncü işçi platformları örgütsel açıdan da fabrika tabanına oturabildikleri ölçüde, gerçek bir örgütsel yapıya kavuşmuş olabileceklerdir. Bu örgütlenmenin fabrika zemininde kendini her durumda öncü işçi platformu birimi olarak tanımlaması da gerekmez. Önemli olan politik tutum ve hareket birliğidir. Bu başarılabildiği ölçüde fabrikalardaki taban örgütlenmeleri kendine özgü koşullar ve işlevler içinde farklı isimler taşıyabilirler. İşyeri komitesinden sendika içi devrimci muhalefete kadar. Bu konuda son derece esnek davranmak, politik amacı gözetmek kaydıyla herhangi bir biçimsel soruna ve engele takılmamak gerekir.

***

Öncü işçi platformları sorunu üzerinde zaman zaman yeniden duracağız. Özellikle de pratik deneyimlerin ortaya çıkaracağı sorunlara ve sağladığı açıklıklara bağlı olarak. Bu oluşumlara katılan ve görevler üstlenen yoldaşların buna ilişkin deneyimleri ve sorunları düzenli biçimde partiye aktarmaları gerekir. Bu, konu üzerinde işlevsel değerlendirmeler yapmayı fazlasıyla kolaylaştıracaktır. Bu yapıldığı ölçüde, mevcut deneyimlerin aynı adımları atmak isteyen başka yerelliklere sunulması da olanaklı hale gelecektir.

Öncü işçi platformları üzerine/2

E. Eskiçırak

Platform çalışmasının pratik sorun ve deneyimlerine ilişkin olarak daha önceki bölümde söylediklerimiz platform çalışmasına nasıl bakılması gerektiği üzerindendi. Burada pratikte yaşanan sorunlar üzerinden gitmek daha açıklayıcı olacaktır. Bunun için, yer yer bizzat çalışmayı yürütenlerin gözlemlerine dayanarak belli başlı başlıkları ele almak daha yararlı olacaktır.

Sendikalarla ve işyeri temsilcileriyle ilişkiler

Önce sendikalarla ilişkiler ve sendika kongreleri üzerinden duralım. Sendika kongrelerinin kişişel koltuk kavgasına her geçen gün daha fazla sahne olduğu ve buna tabanın tepkisinin arttığı bir ortamda, kongrelere müdahale çabası hayati bir önem taşımaktadır. Sorunlara çözüm üreten bir program ihtiyacı her sendika kongresinde kendini daha fazla hissettirmektedir.

Kongreler öncesinde işçilerle ve delegelerle doğrudan görüşebilmek mümkündür. Kişisel hesaplarlardan uzak duracağına inanılan insanların karşısına, biz yerel bir platformuz, şunları şunları yapıyoruz, şunları düşünüyoruz, sizinle kurul hakkında görüşmek istiyoruz diye çıkılabilmelidir. Bulunduğunuz bölgede o sektöre yönelik sistemli bir faaliyetiniz varsa, sorunlara hakimseniz, müdahale çabanız varsa, o anki gücünüzden bağımsız olarak, dostunuz da düşmanınız da sizi dikkate alacaktır. Eğer platformlar kendi söylemlerine uygun bir pratik geliştirirlerse, müdahalelerini sistemleştirirlerse, buralarda süreç içerisinde açıktan taraf olan bir noktaya geleceklerdir. Bu nitelikteki güçlerin platform çalışmasına akışı da daha çok bu yolla olacaktır. İçeriden müdahale imkanını bulunduğu durumlarda kişişel koltuk kavgalarından ve ilkesiz ittifaklardan platformlar uzak tutulmalıdır. Hiçbir imkanın bulunmadığı yerde ise, bildiriler ya da bültenlerle mutlaka seslenilmelidir.

Sendikalarla ilişkiler noktasında diğer önemli bir alan, işyeri temsilcilikleriyle ilişkilerdir. Platform çalışanları mümkün olduğu ölçüde işyeri temsilcileri ile bağ kurabilmelidirler. Çıkarılan materyaller bu temsilcilere doğrudan iletilmelidir. Bunlar arasında ileri olanlar seçilmeli ve onları platform çalışmalarının bileşeni haline getirecek yöntemler belirlenmelidir. Bu görüşmelerin düzenli bir biçimde gerçekleşmesi belli bir etkiyi muhakkak bırakacaktır. Bu noktada bir platform çalışanı gözlemlerini şöyle aktarmaktadır:

"Çıkardığımız bülteni ilk defa temsilcilere götürmeye başladığımızda ilgiyle karşılandık. Zaten önden gideceğimiz temsilcileri niteliğine göre belirlemiştik. Bu vesileyle kendimizi anlatma fırsatı bulduk. Başlangıçta belli bir ilgi gösterseler de önyargılı ve umutsuz tepkiler veriyorlardı. İkinci ve üçüncü sayıdan itibaren tepkiler daha olumlu hale gelmeye başladı. Öncelikle çalışmadaki düzen ve ısrar belli bir güven yaratıyordu. Hemen her gidişimizde somut bir çalışmamız oluyordu. Yürütülen imza kampanyası, düzenli bülten, 5 Eylül toplantısı kampanyası, tek tek sektöre ait değişik işletmelerdeki sorunlara yönelik bilgimiz, vb... Bunların toplamı belli bir etkilenme yaratıyordu. Başlangıçta bize çok olumsuz mesajlar veren bir temsilciyi dahi bir toplantıya katınayı başardık."

Eğer siz hedefleriniz noktasında ısrarlıysanız, sürekli ve sistemli bir pratik çalışma yürütüyorsanız, sınıf hareketinin içinde bulunduğu arayıştan kaynaklı olarak

bir ilgiye muhakkak konu olursunuz. Aynı platform çalışanı, bir sonraki gidişlerinde temsilcilerden yürütülen çalışmalarla ilgili fikir alındığını, bir kısmının toplantılara, bir kısmının ise çalışmaya şu veya bu oranda katıldığını aktarmaktadır. Artık bundan sonra o temsilcinin platform çalışmalarına doğrudan katılıp katılmaması önemli değildir. Bu noktada doğru müdahale sürecin önünü açar. Artık aradaki ilişki politiktir. Platformlarımızın altyapısı mümkün olduğu kadar çok işletmeye dayanmalıdır. Bugünkü şartlarda bu, mümkün olduğu kadar çok temsilciyi platformların doğrudan ya da dolaylı bileşeni yapmak demektir.

Mevzi direnişler ve platformlar

Mevzi direnişler sorunu komünist basında bütün açıklığıyla işlenmiştir. Bunların önemi, sınıf mücadelesindeki yeri, karşı karşıya kaldığı açmazlar, nasıl müdahale edilebileceği somut örnekleriyle döne döne ortaya konulmuştur. Biz burada sadece platform çalışmaları noktasında ne tür sorumluluklar ve imkanlar yarattığını mümkün mertebe somut olarak işleyeceğiz.

Mevzi direnişlerin temel sorunu, sınıfın diğer bölükleriyle ortaklaşamamasıdır. Sınıf hareketinin geri ve parçalı tablosu kuşkusuz bunun en önemli nedenidir. Ancak en az bunun kadar önemli bir başka neden, ortaklaşmanın yöntem ve araçlarını yaratmaktaki kısırlıktır. Temelde bizim etkimizle ortaya çıkan birkaç örnek dışında tutulursa, direnişler bu araçları yaratma ve hayata geçirme noktasında ciddi sıkıntılar yaşamaktadırlar. Hem direnişlerin kazanması, hem de mevcut bir direnişin kendi mevzisinden çıkıp sınıfın öncü kesimlerine mal olması, bölgesel platformların temel sorumluluğu olabilmelidir. Bu noktada platformların sergileyeceği pratik, hem direnişin fiziki ve politik gücünün platforma akmasını sağlayacak, hem de bulunduğu bölgedeki işçi sınıfı nezdinde somut bir anlam kazanmasını sağlayacaktır. Ötesinde, bu tür direnişlere yüzünü çevirmiş olan sınıfın mücadele etmeye kararlı kesimleri, yapılan doğru müdahalenin etkisiyle platform politikasının parçası olabileceklerdir. Bu aracın önemini doğrudan kavrayabileceklerdir.

Platformların sınıf nezdinde nasıl bir ihtiyaç olduğunun görüleceği en önemli alanlardan biri mevzi direnişleridir. Doğallığında çalışmanın sınıfın geniş kesimlerine malolacağı bir alandır burası. Platformlar için önemli olan, direnişin kendi sınırlarını aşıp sınıfın diğer bölüklerine mal olması, onları birleştirmesidir. Genelde sınıfın özelinde direnişteki işçilerin kazanmasının yolu budur, bu direniş sınıfın öncüleriyle birleşebilmelidir diyebilmelidir. İlk başta istenilen düzeyde etki bulamasa da, direnişin ilerleyen günlerinde bu ihtiyaç somutlanacaktır. Gerisi iddiaya uygun bir pratik ve politikayı şartlara uygulamada yaratılıcık meselesidir.

Buraya kadar söylenilenleri daha iyi anlaşılabilmesi için somut bir müdahale çabasını örneklemekte fayda var. Bir süre önce başlayan bir direniş üzerinden bir platform çalışanının gözlemleri şöyle:

"Direnişin üçüncü haftasında platfom çalışması konuyu ancak gündeme alabilmiş, bir haftalık çalışma üzerinden bir ziyaret örgütlenmişti. Ziyaret öncesinde diğer işletmelere yapılan yardım kartı satışı hem platformu tanıtmış, hem de bir dizi işçiyle bunun üzerinden bağ kurmamızı sağlamıştı. Platform çalışanlarının da bu çalışmadan fazlasıyla etkilendiğini gözlemledik. Ayrıca satışın yapıldığı fabrikalardaki işçilerden de olumlu tepkiler aldık. Çalışmaya şu ana kadar platform çalışmasına katılmayan bir dizi insanı da katabildik. Yapacağımız ziyarete çağırdığımız herkesi satış çalışmasının parçası yapmaya çalışıyorduk. Dört günlük bir çalışmayla düşündüğümüzün çok daha üstünde bir satış gerçekleştirdik.Yapılan ziyaret o ana kadar yapılan en kitlesel ziyaretlerden biriydi. Yapılan yardım ise en yüksek meblağ idi. Böyle bir durumda işçiler bizi ilgiyle karşıladılar.

"Bizi Emek Platformu'ndan İHD'nin Emek Çalışma Grubu'na kadar bir dizi

oluşuıula karıştırdılar. Onlarla ilgili olmadığımızı söyleyerek kendimizi anlattık. Yalnızca direnişçi işçilerde değil, bizim dışımızdaki ziyaretçilerde de belli bir ilgiye konu olduk. Ancak işçilere tabanda birleşmenin önemini yeterince anlatamadık. Yarattığımız meşruluk üzerinden işçileri çalışmaya destek vermeye çağıramadık. Bundan sonra platform üzerinden direnişe yeterince ilgi gösteremedik. Hatta uzun bir süre direniş yerine doğrudan platform üzerinden gidilemedi."

Eğer başlangıçtaki ilgi sürseydi, hem direnişin kazanması, hem de platformun gelişmesi için ne gibi sonuçlar elde edebilirdik? Bu noktada direnişe doğrudan politik kimliğimiz üstünden giden bir yoldaşın gözlemlerine başvuralım:

"Direniş boyunca öne çıkardığımız öncü işçi platformu ihtiyacı, direnişin bir aşamasından sonra yaşanan tıkanıklıkların da etkisiyle direnişçi işçilerde daha fazla yankı bulmaya başladı. Bunun için değişik işyerinden temsilcilerle görüşmek gibi somut adımlar atmaya başladılar. Ancak platform çalışması ilk çıkışından sonra direnişe müdahalede zayıflıklar yaşadı. İşçiler giderek platform ihtiyacını hissetseler de, mevcut platform kendini somut bir şekilde ortaya koymakta eksik kaldığı için, bu ihtiyaca yanıt verilemedi. Sonuçta, mevcut platform varken, daha çok direnişle dayanışma temelinde bir başka platform oluşumu ihtimali ortaya çıktı, ki bu da tümüyle bizim yerel platformlar üzerinden ortaya koyduğumuz propagandın etkisinin bir ifadesiydi. Eğer platform girişimi kendini daha doğrudan ve daha tok bir biçimde ortaya koyabilseydi, direnişin etkisel ve fiziki gücünün platform çalışmasına akıp onu güçlendireceği açıktı."

Platformun sınıfın gözünde güven veren bir mücadele aracı haline gelmesi için, bu tür yerel direnişlere ciddi bir müdahalede bulunabilmelidir. Politik olarak sahip olduğu güçten dolayı direnişçi işçiler buna açıktırlar. Platformlarımız direnişlerle bütünleşebilmesi, onların gücünü arkaya alabilmesi, onları hızla platformların parçası haline getirebilmesi, yalnızca platformların büyümesi için değil, mevcut direnişlerin kazanması açısından da ciddi bir adım olacaktır. Ayrıca mevzi direnişler, değişik sektörlerden öncü işçilerle buluşmak, daha önemlisi direnişin etkisini platformun ilişkide olduğu tüm fabrikalara yaymak açısından değerlendirilmesi gereken önemli bir imkandır.

Ancak, mevzi direnişlere ilişkin bu söylenenler, asla platformun bir direnişin içinde boğulup kalmasına da yol açmamalıdır.

Platformlar ve işçi evleri üzerine

Yeni dönemde sınıf çalışmasında attığımız adımlardan biri de kültür evleridir. Varolan platform çalışmalarıyla kültür evleri ilişkisinin nasıl ele alınacağı başka bir pratik sorundur. Kültür evleri de, platform çalışmaları da kuşkusuz partinin sınıfla olan bağlarını genişletecek araçlardır. Ancak bu iki aracın işlevleri birbirine karıştırılmamalı, aralarındaki ilişki doğru ele alınmalıdır. Platformlar elbette bu kurumlardan etkin bir şekilde yararlanabilmelidir. Ancak bu iki aracı aynı şey gibi algılamak, pratikte her iki çalışmayı da darlaştıran bir etki yaratacaktır.

Platformlar tek bir alanla sınırlı olmayan, tüm bölgeyi kapsayan ve işletmelerle buluşmayı hedefleyen araçlardır. Kuşkusuz sınıfın bir başka mevzisi varsa, platformlar onun gelişmesi için de ciddi bir çaba göstermelidirler. Ve o kurumun ortaya çıkaracağı birikimin platform çalışmasına akışı sağlanmalıdır. Ama bunu o kurumun içine boğulmadan yapmayı başarabilmek önemlidir. Bunun için en doğru yöntem, platformların kurum çalışmasına yönelik bir alt komite oluşturması ve ilişkiyi buradan yürütmesidir. Böyle bir tarzla hem platformlar hem de söz konusu kurum çalışması güçlenecektir. Burada önemli olan, sınıfı ve partiyi güçlendirecek olan iki kurumun da birbirinden güç alarak kendi örgütlülüklerini büyütmeleri ve aralarında bir paralellik sağlayabilmeleridir.

Metal sektöründe görevler

Birleşik Metal-İş Genel Temsilciler Kurulu toplantısı 20 Ekim'de yapıldı. Ülke genelinde 200 civarında temsilcinin katıldığı toplantıda 22 temsilci konuşma yaptı. Savaş karşıtlığı ve krizin teşhirinin damgasını vurduğu toplantıda yapılan konuşmalar, sendikal bürokrasiye karşı tepkinin de yaygınlaştığını gösteriyordu. Emperyalist savaş ve kriz karşısında yer yer düzen karşıtı bir söylemin geliştirilmesi ve kimi temsilciler tarafından sosyalizmin dillendirilmesi, siyasal bilinç açısından bir ilerliliğin göstergesi. Öte yandan, savaş karşıtlığının "haklı ve haksız savaşlar" ayrımı temelinde geliştirilememesi, bir temsilciler kurulu toplantısının sınıf cephesinden yaşanan sorunların, sendikal politikaların ve çözüm yollarının tartışıldığı bir platforma dönüştürülmemesi, bu siyasal bilincin sınırlarını gösteriyor.

11 Eylül saldırısıyla gündeme gelen emperyalist savaş, hemen tüm konuşmacıların üzerinde durduğu konulardan birini oluşturuyordu. Kimi temsilcilerin savaşın emperyalist karakterine yaptığı vurgu ve ABD'nin gerçek terörist ilan edilmesi savaş konusunda sınıfta gelişen duyarlılığı ortaya koyuyordu. Ancak sonuç bildirgesine de yansıyan "Savaşa karşı barış" şiarı "barış için savaş" şiarıyla birleştirilememiş, "her türlü şiddete karşıyız" tutumu toplantıda hakim anlayış olmuş ve sendikaların savaş karşısındaki tutumu yeterince eleştiri konusu yapılamamıştır.

Kriz üzerine yapılan konuşmalarda, krizin faturasının emekçilere ödetildiği, kriz bahanesiyle işten atmaların, ücretsiz izinlerin, toplusözleşme gasplarının yaygınlaştırıldığı ve önümüzdeki dönemde kıdem tazminatlarının gaspını da içeren yeni bir saldırı dalgasıyla karşı karşıya olunduğu söylendi. Philips temsilcisi kriz sonrası saldırılara karşı sendikaların elleri havada beklediğini; Meksa temsilcisi bir ihanetle karşı karşıya olduklarını; Alümag temsilcisi sendikaların sürekli kan kaybettiğini, işten atılmalar karşısında herhangi bir direniş yaşanmadığını ve bu politikaların sendikaları bitirdiğini söyledi. Mart ayında yapılan Genel Temsilciler Kurulu toplantısına nazaran bu toplantıda sendikal politikalara dönük eleştiriler daha yoğundu. Ne var ki yöneltilen eleştiriler üstü kapalı eleştiriler biçimindeydi ve hedeften yoksundu. Derli toplu bir eleştirinin olmayışı, muhalif temsilcilerin toplantıya dönük ön hazırlıklarının olmadığını, dolayısıyla da Temsilciler Kurulu'na yeterince önem verilmediğini göstermektedir.

Metal sektöründe sınıf çalışmasının görevleri

Tüm eksikliklerine karşın Genel Temsilciler Kurulu toplantısı Birleşik Metal-İş tabanında güçlü bir dinamiğin varlığını gösterdi. İleri bir siyasal birikimin kendisini gösterdiği bu sektörde, sendikal muhalefetin birleştirilmesi ve örgütlü bir biçim kazandırılması görevi devrimci çalışmanın öncelikli görevlerinden biri olarak görülmelidir. Sektörde örgütlü sendikaların işçi kıyımları ve hak gaspları karşısındaki sınıf işbirlikçisi tutumları, bir yandan sendikalara dönük güven bunalımının derinleşmesine, diğer yandan öncü kesimlerde yeni arayışların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Doğru ve kesintisiz bir müdahale ile bu öncü kesimlerin birleştirilmesi ve giderek sendikalar içerisinde etkin bir muhalefetin örgütlenmesi olanaklı olabilecektir. Yerel platform çalışmasının öncelikle bu sektörden öncü işçilerle beslenmesi, yine bülten, bildiri vb. türden araçların öncelikle bu sektöre yönelmesi ve sınıf işbirlikçisi sendikal anlayışların somut

deneyimler üzerinden kesintisiz bir teşhir çalışmasına konu edilmesi ertelenemez bir görev olarak durmaktadır.

Özellikle Birleşik Metal tabanında kendisini gösteren siyasal bilinç ileriliği ile güncel pratik içerisinde ortaya çıkan gerilik arasındaki mesafenin ileriye doğru aşılabilmesi, bu sektöre dönük devrimci müdahalenin kesintisiz ve ısrarlı bir şekilde yürütülmesine bağlıdır. Öncelikle faaliyet yürütülen sektörün sorunlarının bilinmesi, kısaca sektöre hakim olunması, güncel bilgi ve deneyimlerin platform, bülten vb. üzerinden yürütülecek çalışmaya yedirilmesi gerekmektedir. Sektörün bilgisine hakim olmanın yolu ise, ilişkilerin yaygınlaştırılmasından ve tanımlı ilişkilere dönüştürülmesinden geçmektedir. Sektörlere yönelmiş planlı bir sınıf çalışması yürüten herhangi bir siyasal örgüt bulunmamaktadır. Bu durum komünistlerin çalışmalarını doğrudan ilgi odağı haline getirmektedir. Sınıf devrimcilerinin önünde planlı-programlı bir sektör çalışmasının örgütlenmesi durmaktadır.

Sendika ağları ve patronların "Ulusal ekonomiyi güçlendirme fonu" karşısında "Sermayeye değil direnişçi işçilere fon!" şiarı yükseltilmeli, "Grev ve direnişlerle dayanışma fonu!" talebi yaygınlaştırılmalıdır. "Grev ve direnişçilerle dayanışma fonu" talebi doğrultusunda yürütülecek çalışma Türk-İş ve Hak-İş bürokratlarının teşhirinin de en etkili yolu olacaktır. "Sermayeye değil direnişçi işçilere fon!" şiarı işyerlerine, mitinglere taşınmalı, pankartlar, dövizler ve sloganlarla yaygınlaştırılmalıdır. Anadolu Yakası İşçi-Emekçi Platformu Girişimi bu yönde bir imza kampanyası yürütmektedir. Bu kampanyayı çeşitlendirerek ülke genelinde yaygınlaştırmak görevi sınıf devrimcilerinin, öncü işçilerin ve ilerici sendikacıların omuzlarındadır. Sermaye sınıfı ve sendika bürokratlarının "sendikacı-patron dayanışması" temelinde yürüttükleri ideolojik saldırıyı püskürtmenin yolu da buradan geçmektedir.

Alper Taylan

Zafer direnen devrimci tutsakların...

(Başta rafı s.15'de)

Direnişin asıl yükünü taşıyan, direniş boyunca en ağır bedelleri ödeyenlerin bu aynı duruma düşmesi acıdır. Bunu yalnızca birinci yıl vesilesiyle söylemiyoruz. Uzun zamandır takınılan bu tutumun yalnızca direnişin kaderi değil, önümüzdeki zorlu süreç üzerinde de olumlu olmayan sonuçlar çıkaracağı aşikardır. Devrimci tutsakların en zor koşullarda püskürtmeyi başardığı şiddet ve katliama dayalı tasfiyeci saldırıların, onca olanağa rağmen dışarıda yankı bulması kabullenilemez bir durumdur.

Devletin tecrit ve teslim alma politikasına karşı devrimci tutsakların başlattığı direniş, ağır bedellere, hücrelerdeki baskılara, zorla müdahale işkencesine ve şartlı tahliye manevrasına rağmen sürüyor. Bir yıldır, büyük bir fedakarlık ve üstün bir adanmışlık örneği sergileyen devrimci ve komünist tutsaklar, görevlerini ve sorumluluklarını hakkıyla yerine getirerek direniyorlar. Bu koşullar değişmedikçe daha da direnecek ve daha çok bedel ödeyecekler. Onlar bu direnişle kendini feda etmenin, büyük bedeller ödemenin hiç de zor olmadığını gösterdiler. Ve onlar ölümleriyle, asıl başarılması gereken zorlu görevin, emekçi kitleleri örgütlemek, savaştırmak olduğunu bir kez daha önümüze koymuş bulunuyorlar. Emperyalist haydutların halklara, işçi ve emekçilere karşı başlattığı savaş, emperyalistlerin savaş arabasına koşulmuş olan işbirlikçi sermaye düzeninin günbegün tırmandırdığı saldırılar, bu sorumluluklara ve görevlere kitlenmiş bir çabanın karşılıksız kalmayacağı olanakları fazlasıyla biriktirmektedir. Onlara son sözümüz: Hücreleri parçalayacak, düzenlerini yıkacağız. Birinci yıl vesilesiyle Ölüm Orucu şehitlerinin anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Dönüşüm örgüt yaşamı ve faaliyeti içinde başarılır

M. Dağlı

Sistemin çok yönlü kuşatması altında yaşayan bir insan, devrimci mücadeleye adım attığı andan itibaren düzenle çatışmaya girer. Burada çatışma iki yönlüdür. İlki devrimci siyasal mücadele içinde kurulu düzene karşı savaşırken; ikincisi, kendi kişiliğindeki geçmişe ait alışkanlıklar, sosyal ve kültürel değerler vb. ile hesaplaşmaya girerek yaşanır. Bu çatışmadan devrimin mi düzenin mi galip geleceği ise, çok sayıda nesnel ve öznel etkene bağlıdır.

Köklü bir dönüşüm, düzenle bağları kesmeyi ve süreci sonuna kadar götürme iddia ve kararlılığını zorunlu kılar. Bu süreç düz bir hat izlemez. Sancılı ve inişli çıkışlı olabilir. Ancak hedef konusunda netlik taşıyan ve dönüşme ihtiyacını cesaretle kabul eden bir kadronun süreci devrim lehine sonuçlandırması güç olmayacaktır.

Dönüşüm bir süreç sorunudur. Bu süreç tek yönlü değil, tersine, değişik cephelerde birden yaşanması gereken bir süreçtir. Bütün cepheler birbirine paralel olmayabilir. Kiminde ideolojik yön pratik yöne göre daha güçlü olurken, bir diğerinde pratik yön örgütsel yön daha güçlü olabilir vb. Ama partinin belirlediği üç temel ayak olan ideolojik, örgütsel ve devrimci kimliklerin sentezlendiği bir kişiliği hedeflemek zorunluluktur.

İdeolojik kimlik

Teorik-ideolojik açıdan güçlü kadrolar, ancak parti çizgisini kavrayıp içselleştiren ve bunu günlük yaşamıyla da tutarlı bir şekilde birleştirebilenler arasından çıkar. Parti çizgisini kavramak, partinin teorik-ideolojik birikimini ve yayınlarını okumakla sınırlanamaz. Bu birikim ancak marksist bir temel üzerine oturtulabildiği zaman anlamına ve amacına uygun olacaktır. Gerek marksist klasikler, gerekse partinin bu alanda söyledikleri sınıf mücadelesinin pratik ihtiyaçları içindir.

O halde teorik, ideolojik gelişim hiçbir şekilde okumak ve yazmaktan ibaret değildir. Düzenli okuyup yazmanın önemi tartışılmasızdır, ama bu çaba mücadelenin pratik ihtiyaçlarına yanıt verecek tarzda harcandığı zaman anlamlı olacaktır. Aktif bir devrimci siyasal pratik, ideolojik eksiklikleri açığa çıkaracak ve teorik gelişime duyulan ihtiyacı kamçılayacaktır. İdeolojik donanım eksikliğini pratikte gören her samimi devrimcinin yapacağı ilk iş bu açığı kapatmak olmalıdır.

Örgütsel kimlik

Örgütsel kimlik sorunu bizi doğrudan devrimci örgüt alanına taşımaktadır. Proletaryanın ideolojisi olan bilimsel sosyalizmin asıl amacı bu sınıfı iktidara taşıyacak yol ve yöntemi belirlemek olduğu ölçüde, devrimci örgütün taşıdığı hayati önem karşımıza çıkmaktadır. Devrimci dönüşümün maddi pratik zemini örgüt yaşamı ve faaliyetidir. Birikimini pratikte devrimci sınıf örgütüne sunmayan, gelişimini bunun üzerinden değerlendirmeyenlerin devrim davasına katkısı sınırlı kalacaktır. Sadece örgütsel pratik ile sınırlı bir gelişim ise, idelojik-teorik bir bakıştan yoksunluk nedeniyle tekyanlı ve güçsüz kalacaktır.

Devrimci örgüt faaliyeti içinde kendini var eden ve daha ileri düzeyde yeniden üretebilen kadrolar, dönüşüm sürecinde güvenli adımlarla ilerleyebilecektir. Bu doğrultuda bir gelişim sürecine girmek ise asgari bir devrimci militan kimlik ile mümkün olabilir ancak.

Devrimci kimlik

Dönemin nesnelliğinden dolayı parti, ideolojik ve örgütsel kimlikten önce devrimci kimliğe vurgu yapmaktadır. Sınıf hareketinin

güncel seyri ve devrimci kadro malzemesinin verili durumu bunu zorunlu kılıyor. Ama bu durum diğer iki ayağı ihmal etmeyi hiçbir şekilde gerektirmiyor. Sadece üç temel ayaktan, dönemin özgül koşulları gereği, birinin altının çizilmesidir burada söz konusu olan.

Düzenin ekonomik krizler içinde debelendiği, sınıf çatışmasının keskinleştiği ve devrimci damarın yok edilemediği bir ülkede, düzen bekçilerinin tahammül sınırları oldukça dardır. Zorba polis rejimi kendisini sürekli tahkim ediyor. Dolayısıyla rejime karşı savaşım devrimci militan bir duruşu gerektiriyor. Devletin devrimci hareketi bitirmek için hiçbir vahşetten kaçınmadığı ve bundan sonra da kaçınmayacağı gerçeği, bu sorunun önemini daha da artırıyor.

Kadrolaşmada, ideolojik eğitim, militan kimliğin güçlendirilmesi ve devrimci örgüt değerleriyle donatılması temel önemdedir. Ama aynı zamanda bir devrimci kadro, kendi yaşamını çalışmanın ihtiyaçlarına göre planlamak durumundadır. Zira sosyal yaşamındaki zaaflar, devrimci siyasal yaşamın aksamasına neden oluyor. Bu da gelişme süreçlerimizi zora sokabiliyor. Hedeflediğimiz komünist kimlik ise, yaşamla iddianın bir bütünlük kazandığı noktada gerçeklik haline gelebilir ancak.

Dönüşüm hangi sınıfsal zeminde

Önümüze koyduğumuz dönüşüm hedefi hangi sınıfsal zeminde gerçekleşeceği komünistler için yeterince açıktır. Komünizmin maddi toplumsal zemin işçi sınıfı olduğuna göre, doğal olarak sınıf devrimcisi kimliğinin yeşereceği toprak da bu sınıftır.

Partinin ideolojik-politik çizgisinin saflarda bir kimlik haline gelebilmesi, sınıfa dönük bir faaliyet içinde mümkündür. Bu aynı zamanda sınıf devrimcisi kimliğinin şekillenme alanıdır. Genel bir devrimci kimlikten gerçek bir sınıf devrimciliğine geçişin, bu doğrultudaki köklü dönüşümün biricik zemini de bu aynı sınıftır. Bu faaliyetin kendisi sınıfı dönüştürme ve devrimcileştirme pratiğidir aynı zamanda. Bu pratik, zaaflarımızın köklü çözümü olan sınıfla birleşme sürecimize büyük katkılarda bulunacaktır. Temel değerlerimizi ve geleneklerimizi bu sınıfı devrimcileştirme çabası içinde zenginleştirip geliştireceğiz.

Partinin kadrolaşma sorununun aciliyetinin altını çizdiği ve örgütsel darlığı aşmanın bu alandaki başarıya bağlı olduğu bir süreçten geçiyoruz. Dönemin özelliği, tüm partili militanların sorumluluklarını artırmaktadır. Hem kadrolaşmak için özel bir çaba harcamamız gerekiyor; hem de çeper ilişkilerimize çekidüzen vermek, gelişme dinamiği açığa çıkanlara daha yakın ilgi göstermek, kadrolaştırmak görevi önümüzde duruyor.

Partinin güncel siyasal değerlendirmelerini, yanı sıra konferansların ve kongrenin temel belgelerini incelemek, önümüzdeki görevleri başarma konusunda bize yol gösterici olacaktır. Kongre tartışmalarında da vurgulandığı gibi; metinlerimizi okuduğumuzda, "buradan bana çıkan pratik görevler ve eylem planı ne?" diye kendimize sormalıyız. Metinleri bu gözle okuduğumuzda, onlardan devrimci görevler ve sonuçlar çıkarmak mümkündür. Her komünist, partinin söylediğini anlayan ve buradan hareketle kendini ve dünyayı değiştirmek için çalışan, mücadele eden, yani düşünen, savaşan ve kendini yeniden üreten bir kadro düzeyini yakalama çabası içinde olmalıdır. Partinin sınıf bileşimini proleter ağırlıklı bir düzeye taşımak, sınıf çalışmasında gösterilecek başarı ve kadrolaşmaya bağlı olacaktır.

Düzenin ekonomik krizler içinde debelendiği, sınıf çatışmasının keskinleştiği ve devrimci damarın yok edilemediği bir ülkede, düzen bekçilerinin tahammül sınırları oldukça dardır. Zorba polis rejimi kendisini sürekli tahkim ediyor. Dolayısıyla rejime karşı savaşım devrimci militan bir duruşu gerektiriyor. Devletin devrimci hareketi bitirmek için hiçbir vahşetten kaçınmadığı ve bundan sonra da kaçınmayacağı gerçeği, bu sorunun önemini daha da artırıyor.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

ÖO Direnişçisi yoldaşıma...

İnisiyatifli ve yaratıcı davranarak her alanda kendimizi yenileyeceğiz

Bir çoğumuz bugün alanları yeniden doldurma uğraşı içindeyiz. Parti faaliyetini yeniden güçlendirmek, işçi sınıfının karşısına bağımsız sosyalizm mücadelesi alternatifiyle çıkmak, onun daha ileri olan unsurlarını kazanmak uğraşı içindeyiz. Bu anlamda geniş bir alana ve insiyatife sahibiyiz.

Ne anlamda mesela? Diyelim ki bir alanda çalışmayı başlatıyoruz ve deyim uygunsa sıfırdan başlıyoruz. İlk süreçler bunun sıkıntısı ve darlığı yaşanır. Ama bu darlığı aşmak için aslında olanakların var. Bir fabrikada çalışıyorsun, buradan işkolunun sendikasıyla bağını kurarsın. Bölgendeki demokratik kitle örgütleriyle ve en sıradan işçi ilişkilerinle başlarsın. Partimizin ortaya ilk çıkış süreçlerinde de bu böyle olmuştur. Bunları gözetip hareket ettiğimizde, bir süre sonra artık işçi ilişkileriyle görüşmeye zaman yetiremediğimizi göreceğiz.

Sevgili dost, hatırlar mısın bilmem, birkaç yıl önce şöyle demiştin: Etrafını keşfettikçe, işçilerle olan ilişkileri geliştirdikçe, bizim ne kadar geniş bir alana sahip olduğumuz ve sorumluluğumuzun da aynı derecede ne kadar çok olduğunu görüyorum. Şu anda ben de bunu hissediyor ve görüyorum.

Bugün bizim fabrikadan işçi arkadaşlarla görüştük, güzel tesadüflerle dolu bir gün oldu. Evlerine gittiğimiz arkadaşlar, düşünebiliyor musun, Dersim'li ve İP sempatizanı, ama pek aktif değiller. İP bu insanlara sözde mücadeleyle, sosyalizm söylemleriyle yaklaşıyor. Bunu diğer sol partiler de yapıyor ve işin çok güzel yanı, İP çizgisiyle kemikleşmiş insanlar değil bu işçiler. Tam tersine, devrimci yapılara daha sıcak bakıyorlar ve tartışmalardan sonra gene beklediklerini ve görüştüğümüze çok sevindiklerini söylüyorlar. Dediğim gibi aktif değiller, gene de kendilerince bir şeyler yapmak için bu partiye üyeler. Bu tür işçilere ÖDP tabanında rastlamak da mümkün. EMEP ise, kemikleştiremediği insanlar dışında tabanını gerçekten devrimcilere karşı olmak üzere, özelde bize karşı devrimci düşmanlığıyla zehirliyor. Bizi karşılarında gördüklerinde bile komplekse giriyorlar.

Yaşanan süreç, genelde yansıdığı kadarıyla, parti çalışmasının kendisini her alanda ürettiğini gösteriyor. Bu süreçte bizim açımızdan önemli olan, bir sınanma ve arınma dönemi olan bu dönemi derinlemesine kavramak ve kendimizi yarınlara dönük olarak hazırlamaktır.

Önceki zorlanma alanlarını yavaş yavaş aşıyorum. Artık işçilerle doğal ilişki kurmada önceki gibi bir zorlanma yaşamıyorum. Önceden daha kıyıda köşede kalıyordum, şimdi öyle değil. Bu tür zorlanma alanlarını kırmaya dönük bir yerlerden başladığımızda, gerisi gerçekten geliyor. Artık işçilerle ya da başka alanlardaki ilişkilerde daha rahatım. Çünkü biz komünistler olarak en yeni taraftarına kadar insanların karşısına bir taraf, bir güç olarak çıkıyoruz. Genel olarak bize karşı bir saygınlık var, söylediklerimizle yaptıklarımız uyum sağladığı taktirde insanlara güven verebiliyoruz.

Bugün partimiz işçi sınıfı için bir şanstır. Bunu başta işçi sınıfına ve ezilen milyonlarca emekçiye yaratıcı olduğumuz koşullarda gösterebiliriz. Böylece önderlik düzeyimiz işçi ve emekçiler içinde gelişecek sınanacak, onlar da seçimini ona göre yapacaklardır.

Yürek dolusu hasretle kucaklar, yanaklarından öperim. Bütün dostlara bol selamlar, yoldaşça sevgiler.

Bir yoldaşın...

Sınıf çalışmasının zorlukları ve bir deneyim

Komünist işçi partisinin hedefi, militan kadro potansiyelini nitelik ve nicelik olarak geliştirmektir. Buradan bakıldığında, birer parti kadrosu olarak, ilişkide bulunduğumuz işçi ilişkisine partinin gönüllü çalışanı olarak bakamayız. Bizler öncelikle, ilişkide bulunduğumuz bu işçileri, kendi sınıfının sorunlarına duyarlı hale getirmek, kendi fabrikası üzerinden yapılabilecek olan çalışmalarda öncü ve aktif rol almasını sağlamak yönünde çaba harcamalı, sürükleyici olabilmeliyiz.

Şimdiye kadar fabrika çalışmasının süreçleri ve sonuçları bakımından *Ekim*'e yansıyan birçok değerlendirme vardır, bunun sürdürülmesi gerçekten gerekli ve sanıldığıdan da önemlidir. Ben de burada yakından bildiğim bir deneyimi aktarmak istiyorum.

Geçmiş dönemde 200 kişilik bir tekstil fabrikasında bir sempatizan üzerinden yürüyen bir çalışma vardı. İşçinin bir sürü tutarsızlıkları ve siyasal kimliğini oluşturmakta kendine güvensizliği yüzünden, bu fabrikadaki çalışmaya ve bu işçiyle ilişkiye ara verildi. Aradan geçen süre sonrasında, bir yoldaşın bu fabrikaya girmesiyle yeni bir çalışma başladı. Belirli bir çabanın ardından, sendikal çalışmaya doğru kendi bölümünde üç-dört kişilik dar bir grupla adım atıldı.

Bu arada, sürecine ara verilen işçi görüşme ve çalışmaya katkı sunma talebinde bulundu. Bu talep kabul edildi ve sözkonusu işçi heyecanla işe başladı. Eski bir işçi olması ve bulunduğu bölümde belirli bir konuma sahip olmasının verdiği avantajla, bu işçi kendi ve ikinci vardiyadaki işçilerle belirli bir birliktelik yakaladı.

Fabrikadaki yoldaşın işten atılması, kendi bölümünde yapılabilecek olan çalışmayı olumsuz etkiledi. Atılması, diğer işçiler üzerinde de işten atılma korkusunun doğmasına neden oldu. Bu fabrikadaki yaklaşık yedi aylık süreç daha hızlı işletilebilseydi, bu dar grubun etrafında dolaşmaktan kurtulunabilirdi. Bu işçilerin kendi bölümlerindeki çalışmaya aktif katılımı konusunda ve sempatizan işçinin bölümüyle, dikim bölümü arasındaki işçilerin bir araya getirilmesinde geç kalınmıştı. Çalışma tek taraflı sempatizan işçinin bölümünde gelişebilmişti. Bu da kendiliğinden ve dar bir çalışmanın zeminini hazırlamıştı. Olumlu yanı, zamlara tepkinin yanısıra, imzalatılmaya çalışılan giriş-çıkış belgelerinin reddedilmesi konusunda bazı adımlar atılmış olmasıydı. Fakat işçiler bir süre sonra işten atıldılar.

Bu süreç içinde, tekstil işçilerini değişik fabrikalardaki işçilerle bir araya getirmeyi başardık. Amaç bu sorunları diğer işçilerin de yaşadığını onlara göstermek ve çözümün işçilerin örgütlenmesinde olduğunu anlatabilmekti. Yanısıra değişik fabrikalardan işçilerin yeraldığı bir çalışmanın temelini atmaktı.

Tekstil işkoluna bağlı sendikayla kurduğumuz ilişki sonuç verdi. Sendika yöneticisiyle bölge üzerinden bir işçi platformu oluşturma konusu gündeme geldi. Değişik fabrikalardaki işçi arkadaşlar ve atılan arkadaşlarla geziler düzenledik. Sendika şubesinin kapatılmasının ardından işçilerin sendikadan beklentileri umutsuzluğa dönüştü. Sendika üzerinden yapılabilecek bir çalışma işçilere moral aşılayabilir, birlikteliğin güçlenmesini sağlayabilirdi oysa. Bir süre sonra dağıldık. Örgütsel çalışmayı sempatizan işçi üzerinden değişik şekillerde sürdürmek istediğimiz halde, genel umutsuzluk havası bu işçiyi de etkiledi. Ayrıca bu sempatizan işçi üzerinden bir takım beklentilere girmemiz ve diğer işçilere daha az ilgi göstermemiz çalışmayı olumsuz etkiledi.

A. Engin

Okurlardan / Yoldaşlardan...

İşçi kültür evlerinin etkin kullanımı üzerine

Kapitalizmin kitle kültürü kuşatması altında bulunduğumuz bir dönemde işçi kültür evleri sınıf kültürümüzü üretip geliştirmek ve bu kültürü işçi sınıfı ve emekçiler arasında yaymak için küçümsenmemesi gereken bir işlev görecektir. O halde bu kurumlara gereken önemi vermek ve amacına uygun bir şekilde kullanmak, devrimci öncü işçilerin ihmal etmemeleri gereken bir sorumluluktur.

İşçi sınıfının siyasi öncüsü olan sınıf partisi, sınıf kitlelerini kapitalist düzenin bataklığından kurtarmak ve kendi geleceği için mücadele eden, sınıf bilinçli bir düzeye çıkarmakla yükümlüdür. Kendi geleceğimiz için kullanacağımız her enerji damlası sınıf düşmanlarımızı zayıflatırken, öte yandan dağınık, parçalı ve büyük oranda düzenin etkisi altında olan güçlerimizi toparlama olanağı verecektir bize. Enerjimizi aynı kanalda akıtabildiğimiz zaman, önümüzde hiçbir güç duramayacaktır. Sınıf olarak içinde bulunduğumuz akıl almaz duruma son vermenin tek yolu da budur.

Bu amaçla işçi sınıfının bilinçli öncü kesimlerinin ve sınıf devrimcilerinin işi omuzlamaları gerek. İçinde bulunduğumuz öğrütsüz dağınık duruma son vermek ve sermaye düzeninin saldırılarını püskürtmek, yaşamın içinden sayısız aracı bulup ortaya çıkarmakla mümkündür. Bu araçlardan bir tanesi de İKE'leridir.

İşçi kültür evleri kuruldukları bölgelerde düzenin emekçiler üzerindeki kültür ablukasını parçalamanın ilk adımını atabilirler. İşçiler, özellikle kültür sanata ilgi duyan genç işçileri ve işsizler için bir çekim merkezi olabilirler. Bunu başarmak, kendi alanında ciddi çalışma yapmak ve kendini emekçilere tanıtmaktan geçiyor. Etkinlikleri önden planlamak ve etkinlik duyurularını yaygın ve İKE'nin tanıtımını da kapsayacak tarzda yapmak için özen gösterilmelidir.

İKE etkinliklerinin, işçi sınıfının tarihsel ve güncel sorunları, mücadeleleri, kazanımları ve çıkarlarıyla bağlantılı olmasına dikkat edilmelidir. Buna bağlı olarak yapılabilecek etkinliklerin bir kısmını şöyle sıralamak mümkündür.

Proleter kökenli ya da yaşamını proleterya davasına adayan yazar ve sanatçıların tanıtılması. Tanıtımlarda politik kimlikle sanatçı kimliği bir bütünlük içinde ele alarak, bu kişiliklerin işçi sınıfı mücadelesine yaptıkları katkıların altı çizilmeli ve sanatçının eserleriyle pekiştirilmelidir. Bu hem tanıtımı güçlendirecek, hem de eserlerin okunmasını kolaylaştıracaktır.

Kitap tanıtım günleri ya da saatleri düzenlenebilir. Kuşkusuz kitlenin ilgisin çekebilecek ve okumasını teşvik edebilecek kitapların seçilmesi gerekir. Seçilecek kitapların emekçilerin güncel yaşamlarıyla bağlantılarının kurulmasına da özen gösterilmelidir. Bu tür tanıtım faaliyetleri İKE çalışanlarının da gelişimine katkıda bulunacaktır. Bir eseri tanımak mutlaka bir ön hazırlığı gerektirecektir çünkü.

Film gösterimi bir başka etkinliktir. Türkiye'de sinemalar, Amerikan filmlerinin hegemonyası altında bulunmaktadır. Ayrıca emekçilerin gelir düzeyleri nedeniyle sinema lüks haline gelmiştir. Ama kitlelerin sinemaya ilgi duyduklarını biliyoruz. Bundan hareketle sinema tarihinin izlenmeye değer eserlerini işçi ve emekçilerle buluşturmayı hedeflemek gerek. Tanıtım ve gösterilerden sonra mutlaka eserler üzerinde tartışma açmalı ve arka planıyla tartışmalıyız. Örneğin Dünyayı Sarsan On Gün'ü Ekim Devrimi ile, ya da Duvar filmini cezaevleri ve cezaevlerinin tarihsel ve güncel sorunlarıyla bir bütünlük içinde tartışmak vb.

Gezi ve sportif faaliyetler organize etmek. Bu tür etkinlikler daha geniş bir kitleye ulaşmanın imkanlarını yaratır. Bu etkinliklerin sağlayacağı paylaşma, dayanışma ve kaynaşma ortamı, bu kitleyi farklı etkinliklere taşımanın ilk adımı olacaktır. Bu etkinliklere

(Devamı s.31'de)

İşbirlikçi burjuvazi, işçi sınıfı ve emekçilerin günden güne büyüyen öfke ve hoşnutsuzluğuna baskı ve terörle yanıt vermektedir. Devrimcilere yönelen dizginsiz terör, işkence ve katliamlar, hücre tipi hapishaneler de bunun bir parçasıdır. Fakat iflas halindeki bir düzene bunlar da bir çare olamamaktadır.

Amerikancı iktidar ülkemizi emperyalistlerin, özellikle de ABD emperyalizminin oyuncağı haline getirmiştir. Bunun ibret verici örneklerini gün be gün izliyoruz. Şimdi buna bir de ABD emperyalizmi hesabına Irak'a karşı savaş eklenecek gibi görünüyor. Halihazırda Türkiye Afganistan'a karşı savaşın saldırı üssü durumundadır. ABD aynı şeyi Irak için de yapmak, dahası, bu savaşta Türk ordusunu kendi çıkarları için savaştırmak istemektedir. Bu hizmete açıkça fiyat biçmekte; baskı ve rüşveti bir arada kullanarak, ülkeyi yöneten işbirlikçi takımını buna razı etmeye çalışmaktadır.

Bütün bunlar, günümüz dünyasında ve Türkiye'sinde yaşananlar, devrimciler olarak haklılığımızı ortaya koyuyor. İşte biz bu nedenle mücadele ediyoruz. Bunun için devrim istiyor, sosyalizmi hedefliyoruz. Yalnızca ülkemiz için değil, tüm dünya, bütün bir insanlık için de biricik gerçek çıkış yolu budur. Kapitalizmin barbarlığından, baskı ve sömürüden, savaşların yolaçtığı yıkımlardan ve acılardan kurtulmanın başka bir yolu yoktur.

TKİP, işçi sınıfının devrimci partisidir. İşçi sınıfı ve emekçilerin temel çıkarları dışında bir çıkarı yoktur. Emekçilerin kurtuluşu uğruna mücadele, onun biricik varlık nedenidir. Bu uğurda hiçbir bedel ödemekten kaçınmamakta, belirlediği hedeflere inatçı ve kararlı bir biçimde yürümektedir. Bu yürüyüşte dayanabileceği biricik gerçek güç ise işçi sınıfı ve emekçilerdir.

Yıllık bağış kampanyalarımız da emekçilerden alınan bu desteğin bir parçasıdır. Yurtdışı örgütümüz 15 Aralık 2001 tarihinden başlamak üzere partimiz için yeni bir bağış kampanyası açma kararı almıştır. Yurtdışındaki işçi ve emekçi kardeşlerimizi bu bağış kampanyasına katılmaya, yurtdışındaki yoldaşlarımızı ve sempatizanlarımızı ise bu kampanyanın tam başarısı için seferber olmaya çağırıyoruz.

Yaşasın Türkiye Komünist İşçi Partisi!

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

TKİP

İşçi kültür evleri...

politik içerik katmak için çaba harcanmalıdır.

Çalışma gruplarının oluşturulması: Müzik, tiyatro, folklor, resim, şiir vb. gruplar oluşturulabilmelidir. Bu grupların tümünü bir anda oluşturmak mümkün olmasa da oluşturma hedefi gözetilmelidir.

Faaliyete geçen her çalışma grubu yaşamın içine etkinlikleriyle yer almayı önüne bir hedef olarak koyabilmelidir. Grev, direniş, miting, gezi, düğün, sünnet, vb. etkinliklerde yer almak, kitle ilişkilerini geliştirmek, İKE'lerinin tanıtımı için de önemli olanaklar sunacaktır.

Grup çalışmalarına katılacak, işçi sınıfı ve emekçiler içerisinde farklı yeteneklere sahip sayısız insan vardır. Önemli olan, bu yeteneklerin önünü açacak ve geliştirecek ortamın hazırlanmasıdır. Enternasyonel gibi eşsiz bir marşın yazarının, Paris Komünarı bir proleter olduğu unutulmamalıdır.

Yürüteceğimiz faaliyetin salt kültürel-sanatsal içerikli olamayacağı yeterince açıktır. Her etkinlik işçi ve emekçilerin güncel ve tarihsel çıkarlarına uygun olmak durumundadır.

Bu hedeflere ulaşmak kuşkusuz kolay değildir. Ancak proletaryanın yaratıcı gücü ve yeteneğinin üstesinden gelemeyeceği sorunlar da değildir. Taşıdığımız misyon ve sorumluluk imkansız gibi görüneni başarınayı zorunlu kılıyor.

M. D.

TKİP, Avrupa'daki işçi ve emekçileri bağış kampanyamıza katılmaya çağırıyor...

Partiye destek devrime destektir!..

Dünyada ve Türkiye'de son birkaç aya sığan olaylar, devrimcilerin yıllardır anlatmaya çalıştığı bazı temel gerçekleri bütün açıklığı ile ortaya koydu. Kapitalizm, militarizm ve savaş demektir diyorduk. Güncel gelişmeler bu gerçeği bir kez daha gözler önüne serdi. Emperyalistler halklara savaş ilan ettiler ve buna Afganistan'dan başladılar. Binlerce insanın ölümüne ve Afganistan'ın yıkımına yolaçan bu savaş halen sürüyor. Sırada Irak'a karşı açılacak savaş var. ABD emperyalizmi hummalı bir şekilde buna hazırlanıyor. Bunu başka ülkelere yönelik yeni saldırıların izleyeceğini de açık açık söylüyor.

Bu kudurganlık boşuna değil. Sözkonusu olan dünya hakimiyeti uğruna mücadeledir. ABD emperyalizmi halklara tümden boyun eğdirmek, dünyanın kritik bölgelerine askeri olarak yerleşmek ve emperyalist rakipleri karşısında üstünlük elde etmek peşindedir. Öteki emperyalistler de ondan geri kalmamak, paylaşımda söz sahibi olmak için ABD'nin açtığı yoldan yürüyorlar. "Terörle mücadele" burada yalnızca bir aldatmaca, sahtekarca bir bahanedir. Emperyalistler her zaman egemenlik peşinde olmuşlardır. Şimdi yaptıkları da budur. Bu uğurda emperyalist savaş makinasını harekete geçirmekte, saldırganlık ve savaşla sonuç elde etmeye çalışmaktadırlar.

Onlar her zaman bunu böyle yaptılar. 20. yüzyıl tarihi gözler önündedir. Emperyalist çıkarlar uğruna insanlığı iki büyük emperyalist savaşa onlar sürüklediler, böylece ülkelerin ve ulusların toplu yıkımına yolaçtılar. Şimdi bir kez daha sonu kaçınılmaz olarak buna varacak bir yola girmişlerdir. Eğer işçilerin ve ezilen halkların devrimci mücadeleleri ile durdurulamazlarsa, üçüncü bir kez aynı şeyi yapacaklarından kuşku duyulmamalıdır.

Kapitalizm yalnızca militarizm ve savaş değil, aynı zamanda baskı ve sömürü, eşitsizlik ve kölelik demektir. Uluslararası politikada militarizm ve savaş olarak kendini gösteren şey, toplumların yaşamında sömürünün yoğunlaştırılması, yeni vergiler, işsizlik, sosyal hakların gaspı, demokratik hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması, polis devleti uygulamaları, bu arada ırkçılık ve yabancı düşmanlığı olarak ortaya çıkmaktadır. Tüm bunlar kapitalizmin doğasında vardır ve kapitalist ekonominin bunalımı bunları ağırlaştıran bir etkide bulunmaktadır. Bugün olan da budur.

Ülkemizin, Türkiye'nin güncel tablosu da gözler önündedir. Burada da tüm gelişmeler olduğu gibi devrimcileri doğrulamakta, onların verdiği mücadelenin haklılığını bütün açıklığı ile ortaya koymaktadır.

Bugün Türkiye'de ekonomi bataktadır. Ağır borç köleliği ülkeyi soluksuz bırakmakta ve emperyalistlerin oyuncağı haline getirmektedir. Yıllardır işçi sınıfına ve emekçilere ödettirilen ağır bedellere rağmen herşey sürekli olarak daha da kötüye gitmektedir. Düzen partilerinin sorunlara hiçbir inandırıcı çözümleri yoktur, düzen siyaseti ve partileri iflas etmiştir.

(Devamı s.31'de)